

V MINORUM + X



GLASILO ODGOJNIH USTANOV
PROVINCije SV. JERONIMA
FRANJEVACA KONVENTUALACA:
SJEMENIŠTA, POSTULATURE,
NOVICIJATA I KLERIKATA.

BROJ 4 • GODINA IV
PROSINAC 2010.
ISSN: 1847-0904



IMPRESSUM

ISSN: 1847-0904

VOX MINORUM

Glasilo odgojnih ustanova provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca: sjemeništa, postulature, novicijata i klerikata

e-mail: vox-minorum@ofmconv.hr

Glavni urednik: fra Josip Blažević

Zamjenik: fra Ivan Bradarić

Koordinator pripreme tekstova:
fra Josip Petonjić

Lektura (osim str. 47.-50.):
prof. Andra Jakovljević

Foto: Arhiv Vox minoruma

SURADNICI U OVOM BROJU:

fra Josip Blažević, fra Filip Pušić,
fra Nikola Degač, fra Josip Petonjić,
fra Stjepan Brčina, fra Zlatko Vlahek,
fra Vladimir Vidović, fra Josip Ivanović,
fra Milan Gelo, fra Željko Klarić,
fra Marko Jurić, Ivan Lotar, Dado Felbar,
Silvijo Topolovec, Luka Jurić,
Jurica Jureta, Petar Krašek

NAKLADNIK: Hrvatska provincija
sv. Jeronima franjevaca konventualaca

GRAFIČKA PRIPREMA I DIZAJN:

Veritas - Glasnik sv. Antuna Padovanskoga



GRAFIČKO OBLIKOVANJE: Ivica Beljan

NASLOVNICA: Foto Badrov

TISAK: "Denona d.o.o.", Zagreb,
Getaldiceva 1

LIST IZLAZI POVREMENO I NIJE NA PRODAJU.

SADRŽAJ



fra Josip Blažević: *Novi početak* 3

fra Filip Pušić: *Sanjao sam* 5

fra Nikola Degač: *Sveti Nikola Tavilić* 6

fra Josip Petonjić: *Zagovornik studenata* 8

fra Filip Pušić: "Nema više: Ja bih ovo, ja bih ono..." 10

fra Stjepan Brčina: *Stanje Misija danas* 12

fra Zlatko Vlahek: *Osmijeh Zambije* 16

fra Zlatko Vlahek: *Metamorfoza fratra* 18

fra Vladimir Vidović: *Na kraju ostaje tajna* 20

fra Josip Ivanović: "To je ono što želim" 23

Ivan Lotar: *Od mehatroničara do franjevca konventualca* 26

Ivan Lotar: *Prima volta in Italia* 28

Dado Felbar: *Duhovni poziv* 30

fra Milan Gelo: *Franjin gubavac* 32

fra Vladimir Vidović: *Semper minor* 34

fra Željko Klarić: *Blaga uspomena na velikoga svećenika* 36

fra Marko Jurić: "Imajte hrabrosti oprostiti" 38

fra Stjepan Brčina: *Pasji jezik* 40

fra Marko Jurić:

Iz kronike naših odgojnih ustanova za 2010. godinu 42

fra Nikola Degač: *Novi radnici u njivi Gospodnjoj* 44

Silvijo Topolovec: "Mama i tata, hvala vam..." 47

Luka Jurić: *Bože hvala ti što si me stvorio tako čudesno* 48

Jurica Jureta: *Dar života* 49

Petar Krašek: 'Oću bit' župnik! 50





PIŠE: FRA JOSIP BLAŽEVIĆ

NOVI POČETAK

STANJE U ODGOJU

Veselimo se, draga braćo i prijatelji, što vam se ponovno možemo predstaviti našim glasilom *Vox minorum* i kroz njega vam odškrinuti vrata u bogat život naših odgajanika. Minulu godinu u našim odgojnim ustanovama obilježilo je više značajnijih događaja.

Od personalnih promjena malo sjemenište napustila su dvojica naših sjemeništaraca, Denis Vuković iz Siska i Karlo Vidmar s Cresa, obojica zbog poteškoća u učenju (pali su prvi razred). Na njihovo mjesto došla su u prvi razred četvorica novih sjemeništaraca: Luka Jurić (brat našega klerika fra Marka Jurića) i Jurica Jureta, obojica iz Vinkovaca, Petar Krašek iz Ivance (rodne župe našega đakona, fra Zlatka Vlaheka) i Silvijo Topolovec iz Novoga Marofa. Kvaliteta sjemeništa je od prošloga Provincijskog kapitula podignuta uključivanjem u njegov rad provincijskoga promotora za zvanja fra Ivana Penave, kao promagistra sjemeništaraca, koji u značajnoj mjeri pomaže sjemeništarcima u učenju i prati njihov napredak.

Dvojica naših bivših postulanata, Josip Ivanović i Milan Gelo, kao što vam je svima poznato, godinu novicijata započeli su u Asizu, kolijevci našega Reda. Vijesti koje od njih primamo potvrđuju da je Generalova odluka bila promućurna, novaci su se lijepo uklopili u novu sredinu, a program im je bremenit franjevačkim sadržajima i svetim mjestima, s dobro

razrađenim ciljevima čija se realizacija redovito verificira. Provincijski magistar novaka, fra Zdravko Tuba, s novacima u Asizu održava kontakte dok je u Cresu, u nekoliko navrata, udomio mladiće željne povučenosti iz svijeta i razmišljanja o duhovnom pozivu, na čemu mu zahvaljujemo.

Iz klerikata je istupio naš klerik fra Mario Šagolj koji je nakon zapostavljanja studija donio odluku služiti Gospodinu u svijetu. Želimo da ga prati Božji blagoslov i zaštita serafskoga oca sv. Franje. Na njegovo su mjesto došla dvojica postulanata, kandidat za svećenika Ivan Lotar i kandidat za brata Dado Felbar. Ivan počela prvu godinu filozofsko-teološkoga studija, a Dado, koji je završio trogodišnju školu za kuhara, izvanredno pohađa četvrtu godinu kako bi kasnije mogao upisati fakultet.

Najznačajniji događaj u protekloj godini zasigurno je đakonsko ređenje fra Zlatka Vlaheka, u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu, po rukama mons. dr. Đure Hranića, pomoćnoga đakovačko-osječkog biskupa. Đakonsku godinu fra Zlatko Vlahek obavlja u župi Bezgrešnoga srca Marijina u Vinkovačkom Novom Selu.

Kao izvjesnu novost i kuriozitet vrijedno je istaknuti da su dvojica naših klerika, fra Zlatko Vlahek i fra Željko Klarić, na poticaj Generalne uprave Reda, i o trošku iste, s još nekolicinom klerika iz Seraficum ljeto proveli u misijama. Fra Zlatko Vlahek ljeto je proveo u

Mladiće, srednjoškolce i studente, koji razmišljaju o duhovnom pozivu, ili žele izblizega upoznati franjevački način života, pozivamo da neko vrijeme provedu živeći s našim bogoslovima ili se odazovu na

**DANE OTVORENIH
VRATA KLERIKATA**

koji će se održati u klerikatu franjevaca konventualaca, Sveti Duh 31, Zagreb od 25. do 27. ožujka 2011. i od 21. do 23. listopada 2011.

INFO: Fra Ivan Penava
01/3909-206
098/928-7039
ivanpenava@gmail.com



Zambiji, a fra Željko Klarić u Albaniji. Na razini Reda sve je više inicijativa i poticaja kojima se među braćom u formaciji želi raspaliti misijski duh i probuditi misijska zvanja koja će Radosnu vijest pronijeti onkraj granica vlastite domovine. U tomu duhu i ovaj naš broj *Vox minoruma* inkorporirao je više misijskih priloga ne bi li nas potaknuo na molitvu za misionare i otvorenost da se i sami odazovemo potrebnama Crkve i Reda.

Trenutno se u formaciji naše Provincije nalaze, da sažmemo, četvorica sjemeništaraca, dvojica novaka, dvojica postulanata, četvorica klerika na studiju u Zagrebu, jedan klerik na studiju u Rimu i jedan đakon na službi u Vinkovcima. Ukupno, dakle, četrnaester mlade braće koju preporučamo vašim molitvama da im dobri Bog daruje ustrajnost i gorljivost u njihovu pozivu.

Pozivamo svu braću da ohrabre mladiće u kojima raspoznaju klice duhovnoga zvanja, da ih prate primjerom i molitvom i da ih upute na prigodne programe koje sjemenište, creski samostan i klerikat nude u svrhu promocije duhovnih zvanja. Napominjemo da zainteresirani kandidati za duhovni poziv tijekom cijele godine mogu nekoliko dana provesti s našim postulantima i klericima.

Na kraju želimo spomenuti i značajne rade u prostorijama sjemeništa, koji je sada generalno preuređen. Od starih i trošnih prostorija dobivene su nove i lijepе, s četiri četverokrevetne sobe za sjemeništarce i svim pratećim prostorijama koje će olakšati i uljepšati život naših sjemeništaraca. Uz rečeno i u klerikatu je obnovljena (i proširena) čajna kuhinja, a sportska je dvorana preuređena u lijepu kapelicu umjesto dosadašnje čiji su zidovi zbog propuštanja kiše oronuli pa zahtijeva novo žbukanje i bit će prenamjenjena u informatičku sobu. Nova će kapelica biti posvećena sv. Josipu Kupertinskom, prva u Hrvatskoj posvećena ovomu sveču, franjevcu konventualcu, zaštitniku studenata i sveču obdarenu mnogim mističnim darovima.

Braći u zemlji i inozemstvu, koja će se i ove godine sjetiti naših odgajanika i poslati im prilog za božićnu i novogodišnju tombolu, unaprijed zahvaljujemo, sve srdačno pozdravljajući franjevačkim pozdravom: mir i dobro. ■

SANJAO SAM

Sanjao sam da se nije dogodila
u prošlosti ona stvar bitna
i ta vijest me kao strijela pogodila,
ali strijela prava, dinamitna!
Vikao sam i vikao u snu,
to jednostavno moguće nije!
Najednom oko mene mrak kao na bunar dnu,
netko sigurno cijelu istinu krije!

Nisam se želio predati,
istina se mora znati!
Ali morao sam gledati
kako laži na kraj ne mogu stati!

Poletio sam s tamnog dna!
Letio sam, letio i letio...
Probudio sam se iz ružnog sna
i u stvarnost ovu sam sletio!

U zid sam usmjerio pogled,
a On je još uvijek tamo bio,
kao da gledam kroz dvogled
ni jedan detalj mi se nije skrio!

Krist je netremice u me gledao
i tada sam začuo u srcu ove riječi:
"Ti znaš da sam za sve život predao
i da moja ljubav sve liječi!"

Shvativši da je svanuo novi dan,
s Kristom sam u svijet krenuo!
Uspio sam zapisati ovaj ružni san
kako bih ljudi iz neznanja prenuo!

Tko u Krista vjeruje,
on je s njime čak i noćima!
Ako mu da sve — ne pretjeruje,
nego raste u ljudskim očima!



SVETI NIKOLA TAVILIĆ

PONOS HRVATSKOGA NARODA



KANONIZACIJA

“U čast Presvetoga i nedjeljivoga Trojstva, za uzvišenje katoličke vjere i napredak kršćanskoga života, vlašću Gospodina našega Isusa Krista, svetih apostola Petra i Pavla i našom vlašću, nakon zrela promišljanja i nakon što smo više puta zazvali božansku pomoć, proglašavamo i priznajemo svetima: Nikolu Tavelića, Deodata iz Ruticinije, Stjepana iz Kunea i Petra iz Narbone. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.”

Izgovaranjem ovih riječi uzbudenim glasom na glavnому oltaru vatikanske bazilike papa Pavao VI. dao je hrvatskome narodu velik razlog za slavlje i ponos. Još se dugo prepričavao poseban ugođaj koji je te 1970. godine vladao u bazilici, a najčešće je opisivan riječima: “Jednostavno veličanstveno!”

ŽIVOT SV. NIKOLE TAVILIĆA

Sv. je Nikola Tavilić rođen u starodrevnom hrvatskom gradu Šibeniku, najstarijemu na našoj obali. Točan podatak o vremenu njegova rođenja ne poznajemo jer on nigdje ne stoji zapisan. Ipak, iz podataka o njegovu životu, raznih istraživanja te odredaba koje su tada bile vrijedeće može se doći do 1340. kao najvjerojatnije godine njegova rođenja. Kao dječak volio je promatrati ponižne franjevce, primjećujući pri tome njihovu radost kojom služe Bogu i sreću kojom zrače živeći skromno u zajedništvu.

Gledajući ih takve, nikla je u njemu klica duhovnoga zvanja koju mu je Bog usadio te je odlučio postati redovnikom. To je izazvalo nemalo iznenadenje svih, pogotovo njegovih najbližih. Ipak je on bio plemić iz bogate i ugledne obitelji, ispred njega je bio lagoden život pun uživanja i raznih dobara. Pa zašto bi sve to od-

bacio poradi života u siromaštvu i neizvjesnosti, pitali su se mnogi. On je odgovor na to pitanje jako dobro znao, svjestan u kome je prava slast i utjeha. Radikalno je raskrstio s ovozemaljskim stvarima predajući se potpuno Bogu da ga on vodi i izgrađuje na putu kojim je krenuo. Taj ga je put najprije vodio u Bosnu kamo je, nakon što je zaređen za svećenika, krenuo u misionarsku službu s ciljem vraćanja bogumilskih krivovjeraca pod okrilje Katoličke crkve.

PUT U SVETOST

Nakon 12 godina djelovanja u Bosni odlučio je otploviti u Palestinu. Točan razlog tome nije nam poznat, ali je sigurno da je bio vođen gorljivom ljubavlju za Boga i željom da ga navijesti muslimanima koji ga još nisu upoznali. Nastanio se u samostanu na Sionu gdje je, po zapisima, proboravio više godina, pomno razmišljajući o najboljemu načinu kako obratiti nevjernike. Znao je da nema nikakva smisla propovijedati mnoštvu jer je njihova cjelokupna vjera bila utjelovljena u vjerskom i državnom poglavaru. Stoga je odlučio nastupiti pred kadijom, i to kako! Također je bio svjestan da ni u njemu puko naviještanje kršćanskih vrjednota ne bi dovelo do promjene vjerskih uvjerenja. Zbog toga, s trojicom svoje subraće, kadiji u njegovoj rezidenciji čita proglašenje u kojem govori da je njegova vjera laž, tražeći da se pokrsti. Tim je junačkim istupom želio zapanjiti kadiju i navesti ga na razmišljanje. Naravno, bio je spremjan i na propast svojega plana i mučeništvo do kojega je na posljeku i došlo. Kada su od njih zatražili da odbace sve što su izjavili i postanu muslimani, hrabri redovnici to odlučno odbiše. Bili su osuđeni na smrt. Izudarani, svezani i izbičevani, bačeni su u tamnicu. Na-

kon tri dana dobili su novu priliku da se odreknu svoje vjere, ali je oni ponovno odlučno ne htjedoše zanijekati. Nakon tih riječi njihova su tjelesa raskomadana sabljama i bačena u oganj. Izvješća svjedoče kako dijelovi tijela nisu htjeli izgorjeti pa su ih morali odnijeti i zakopati na nepoznatu mjestu kako ih kršćani kasnije ne bi pronašli i štovali.

Tako je sv. Nikola Tavilić dao svoj život za otkupljenje mnogih drugih.

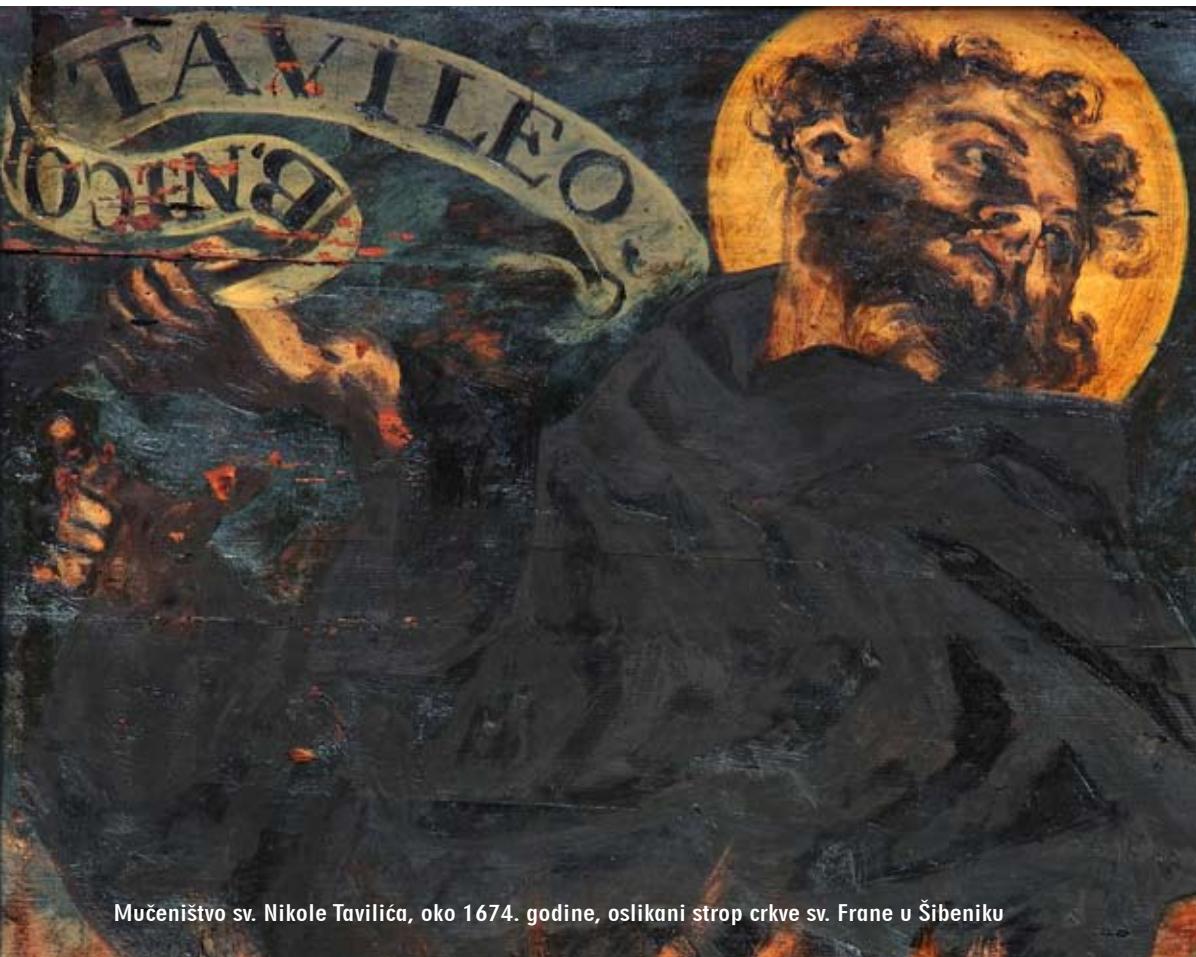
KOMEMORACIJA ČETRDESETE OBLJETNICE OD PROGLAŠENJA SVETIM

Četrdeset godina nakon proglašenja svetim Nikole Tavilića, 14. studenog 2010., okupio se u Šibeniku hrvatski narod u samostanu sv. Franje gdje je živio sv. Nikola Tavilić da proslavi svetkovinu i obljetnicu proglašenja svoga prvog sveca. Uz domaće vjernike stizali su i oni iz drugih dijelova Lijepe naše. Iz Zagreba su krenula četiri autobusa svećevih štovatelja,

među kojima sam bio i ja. Moram priznati da je ovaj događaj na mene ostavio dubok dojam. Uz zajedničku molitvu tijekom puta posebno je upečatljiv bio ulazak u drevni Krešimirov grad kada smo čuli Šibensku baladu u izvedbi jedne Šibenčanke.

Nije potrebno posebno naglašavati da je crkva bila dupkom puna. Svečana sv. misa, koju je predslavio šibenski biskup, mons. Ante Ivas, uz koncelebraciju fratara iz naše i drugih franjevačkih provincija, bila je vrhunac našega okupljanja. Cijela je zajednica zdušno slavila Gospodina i zahvaljivala mu na daru koji je podario hrvatskome narodu u liku sv. Nikole Tavilića. Zajedno smo molili našega sveca u njegovoj crkvi da nas zagovara i prati u ovim teškim trenutcima te nam isprosi obilje blagoslova da se rode nova duhovna zvanja koja će nasljedovati njegov primjer svetosti.

Iz Šibenika smo se vratili ispunjeni zadovoljstvom i radošću što smo sudjelovali na ovoj svečanosti u nadi da će ih biti još mnogo. ■



Mučeništvo sv. Nikole Tavilića, oko 1674. godine, oslikani strop crkve sv. Frane u Šibeniku



Osimo, tijelo sv. Josipa Kupertinskog

PIŠE: FRA JOSIP PETONJIĆ



ZAGOVORNIK STUDENATA

CRTICE IZ ŽIVOTA SV. JOSIPA KUPERTINSKOG

Na životnomu putu na kojemu se nalazim često je teško "koračati" sam. S obzirom da sam student, zagovor i pomoć s neba jedino je što daje sigurnost i utjehu u stresnim danima za vrijeme trajanja ispita. Jedan svetac kojemu se mnogi studenti utječu, osobito u Italiji, jest sveti Josip Kupertinski.

Sveti je Josip Kupertinski rođen u Copertinu 17. lipnja 1603., a mjesto se nalazi u talijanskoj pokrajini Puglia. Otac mu se zvao Felice, a majka Franceschina. Bio je njihov posljednji sin. Živio je šezdeset godina u kojima je ostavio životno svjedočenje jednoga sveca. Njegovo ime Josip – Bog pridružuje, obogaćuje – upravo je ono što je on i bio za svoju zajednicu. Sveti je Josip pripadao zajednici Male braće franjevac konventualaca koju je svojim životom na osobit način i proslavio. Prije nego što je ponovno primljen u Red franjevaca konventualaca, svoj je životni poziv pokušao ostvariti među franjevcima iz drugih zajednica. Zašto je njegov početak reovničkoga života bio tako turbulent-

tan, saznajemo iz njegovih životopisa koji navode da svetac nije bio intelektualno nadaren, a još gore od toga, da se nije uopće snalazio ni u fizičkom radu. Mnogi su razlozi takvu njegovu stanju, no jedan je događaj u njegovu ranoj djetinjstvu odigrao veliku ulogu. U sedmoj je godini života imao zločudni tumor, što ga je, po svemu sudeći, ostavilo daleko iza njegovih vršnjaka. Djetinjstvo je proveo u velikoj neimaštini. Krenuo je i u školu, ali ju je zbog bolesti, koja ga je preko pet godina držala nepokretnim, morao prekinuti. Taj ga je njegov zaostatak mnogo koštao kasnije u životu. Kada je ozdravio i već poodrastao, u njemu je dozrijevala misao da stupi u red konventualaca. No oni ga zbog njegove "odviše male izobrazbe" nisu htjeli primiti. Obratio se franjevcima kapucinima koji su ga primili u svoju zajednicu. Obukao je njihov habit na sam blagdan Velike Gospe 1620. godine. Nije uspio dovršiti ni propisanu godinu novicijata, zbog neprikladnosti bio je otpušten iz reda. Iz toga možemo zaključiti zašto je svetac, po mišljenju neke braće, bio

na teret zajednicama. Bez obzira što je imao takvo neprihvaćanje u zajednicama, sveti Josip nije odustajao od svoga poziva. Posredovanjem svoga ujaka franjevca konventualca primljen je kao sluga i trećoredac u franjevački samostan u Grottelli. U tomu mu je samostanu kasnije bilo dopušteno da obuče konventualski habit, a 18. ožujka 1628., po Božjoj providnosti, bio je zaređen i za svećenika.

Možemo vidjeti kako je milost Božja izvojevala pobjedu nad razumskim i logičnim razmišljanjem. Na njegovu primjeru možemo protumačiti i vidjeti ono što Bogu uistinu čini, što se u Poslanici Korinćanima sv. Pavla apostola i navodi: "Lude svijeta izabra Bog da posrami mudre, i slabe svijeta izabra Bog da posrami jake; i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest, da se nijedan smrtnik ne bi hvalio pred Bogom" (1 Kor 1,27-29).

Nakon svećeničkoga ređenja svetac je svoj duhovni život još više usavršavao što je rezultiralo čudesnim pojavama koje su kod mnogih vjernika izazivale divljenje, a kod Svetoga ufcija sumnjičavost i istragu. Upravo ti vanjski znakovi, mistični darovi, stekli su mu nadeleko popularnost među pukom. S druge pak strane, to su mu bili veliki križevi. Sam je nastojao ostati ponizan, skroman, a prihvatio je upravo herojski zakon pokore, mrtvljenja, posta i pokore. Osobito je strogo obdržavao siromaštvo i poslušnost.

Zbog svojih ekstaza i lebdenja pobudio je sumnju Svetoga ufcija pa je 21. listopada 1638. morao napustiti svoj dragi samostan u Grottelli te poći u Napulj da bude podvrgnut ispitivanju pred sudištem tamošnjega Svetog ufcija. Čudo se ponovilo u kapeli samostana sv. Grgura časnih sestara pred sucima Svetoga ufcija.

I oni su ga vidjeli kako u zanosu lebdi u zraku. Slučaj je predan u Rim Kongregaciji Sv. ufcija, koja je svetoga Josipa oslobođila sumnje da ide za pompoznom svetošću i da zlorabi pučku lakovjernost. No ipak mu bi zabranjeno da se vrati u Grottellu, već naređeno da bude poslan u koji drugi samostan u kojemu će biti "udaljen i odijeljen od susreta sa svjetovnjacima".

Poglavarji su ga poslali u Asiz, gdje je ostao 14 godina. No u Asizu je i dalje imao one izvanredne milosti. Ljudi su i dalje dolazili k njemu u veliku mnoštvo. Bilo je tu i svećenika koji su se preporučivali njegovu zagovoru te od njega tražili savjete.

Odredbom Svetoga ufcija svetac je iz Asiza premješten u Pietrarubbiju kod Macerate, u kapucinski samostan svetoga Lazara. Napokon je papa Aleksandar VII. 12. lipnja 1656. donio odluku da se otac Josip može vratiti svojoj redovničkoj subraći, i to ovoga puta u samostan sv. Franje u Osimo kraj Ancone. Tu je proveo posljednje godine života. Umro je sveto u zoru 18. rujna 1663. Blaženim je proglašen godine 1753., a svetim 1767.

U svome sam životu imao milost boraviti u Osimu, svetištu sv. Josipa Kupertinskoga. Bez ozbira što je mjesto po sebi relativno maleno, što u Osimu postoji još na desetke crkava, između ostaloga i katedrala, bazilika ovo-ga sveca poprilično je posjećena.

Ono što me pobudilo da pišem o ovome sveću bili su diplomski radovi. Nekoliko desetaka diplomskih radova izloženo je u izložbenom prostoru sv. Josipa Kupertinskoga i kod svakoga piše: hvala ti, sveti Josipe. Pomogao je mnogima u njihovim nevoljama, a uvjeren sam da će i dalje one, koji mu se utječu, moćno zagovarati. No prije svega potrebno ga je upoznati!



“NEMA VIŠE: JA BIH OVO, JA BIH ONO...”



RAZGOVOR S FRA ĐUROM, REDOVNIČKIM BRATOM

Fra Đuro Crlenjak rođen je 18. travnja godine Gospodnje 1944. u mjestu Đurđice kraj Bjelovara od roditelja Vinka i Kate Crlenjak. Došao je u samostan u rujnu 1969. godine, a vječne je zavjete položio 4. listopada godine Gospodnje 1978. U samostanu boravi već 41 godinu! Svoju je službu kao redovnik obavljao u našim samostanima u Zagrebu i Visu.

Kada i kako ste osjetili duhovni poziv i odlučili doći u red franjevaca konventualaca?

Još od malena nešto me vuklo da služim Bogu kao jedan od njegovih "radnika", ali moji roditelji nisu bili u mogućnosti poslati me u sjemenište! Bio sam najstarije dijete i kao takav sam bio potreban obitelji jer se u tadašnje vrijeme u obitelji puno radilo i svaka je pomoć bila dobrodošla. Tako sam još jedno vrijeme ostao pomagati roditeljima u različitim poslovima sa željom da im pomognem koliko mogu te da im svojom pomoći olakšam život, koliko je to bilo moguće meni kao djetetu. Tijekom svoje mladosti razgovarao sam i s franjevcima u Bjelovaru, a oni su mi preporučili da pr-

vo završim vojsku pa tek onda odem u samostan! Tako je i bilo. Nakon odsluženja vojnoga roka, u svojoj dvadeset petoj godini, otišao sam u samostan!

Kako ste doživjeli svoje prve godine boravka u samostanu, vrijeme postulature, novicijata i klerikata?

Tijekom prvih godina u samostanu njegova sam svoj duhovni poziv i hranio ga (a to radim i sada) na Božjoj riječi i proučavajući sve-toga Franju. Nastojao sam što bolje upoznati lik svetoga Franje jer sam odlučio služiti Bogu u franjevačkom redu i želio sam znati na koji će to način najbolje učiniti! Učio sam od svoga utemeljitelja! I tako su uglavnom protekle moje prve godine u samostanu.

Tko Vam je bio uzor na početku Vašeg života kao redovničkoga brata?

Moj je uzor na početku, ali i sve do danas, bio i jest sveti naš otac Franjo. Sveti Franjo zato što se za njega kaže da je bio "drugi Krist". Sav je svoj život posvetio i darovao Bogu, živio je siromašno i ljubio je sve ljude koji ga okružuju, ali ne samo njih... ljubio je sve ljude na svijetu, osobito bolesne i umiruće. Gledati na



fra Đuro Crlenjak, redovnički brat

svoje bližnje očima punim ljubavi – tu mi je najveći uzor sveti Franjo! Ali, naravno, i u svemu ostalom, kao npr. služenju, pomaganju, brizi za druge...

Svi znamo da nije teško doći u samostan, ali je potrebno mnogo da bi se ostalo u njemu. Iz čega crpite snagu i želju za ostankom u samostanu?

Uistinu, potrebno je mnogo da bi se ostalo u samostanu! Nije dovoljno samo osjetiti poziv i doći, nego je potrebno puno truda i rada na sebi! Kada kažem puno truda i rada, mislim na kontinuiran rad jer se svakoga dana susrećemo s različitim životnim izazovima i problemima! Snagu i želju za ostankom u samostanu crpim s nepresušna izvora, a to je Isus Krist i njegovo evanđelje! Naravno, tu je i sveti Franjo jer je on živio evanđelje – radosnu vijest! Kao još jedan jako važan element naveo bih molitvu! Bez molitve se ne može duhovni poziv dalje razvijati i postoji velika vjerojatnost da poziv usahne, a na koncu i nestane.

Možete li nam reći što za Vas znači biti redovnički brat?

Za mene tu nema puno mudrosti i filozofije. Samo s radošću služiti Bogu i svoj svojoj braći na način kako je to najbolje moguće.

Postoji li neki događaj koji ste posebno zapamtili i koji Vas se posebno dojmio u Vašoj prošlosti?

Da vam iskreno priznam, nema! Od kako sam došao u samostan pa sve do sada, nije se dogodilo ništa posebno što bih trebao pamtitи. Ali s obzirom da sam redovnički brat, sloboden sam reći da je moj život od početka jedan veliki događaj koji još uvijek traje i koji je sam po sebi poseban. Jer biti redovnički brat i služiti drugima, to je velika Božja milost i dar bez kojega to ne bi bilo moguće, ali to je i način kako možemo naviještati Krista svima. A naviještati Isusa Krista koji je spas svijeta – to je velika stvar i velik događaj!

Kao redovnički brat, možete li nam reći jeste li ostvarili ciljeve o kojima ste razmišljali na početku svoga redovničkog života?



fra Đuka u svojoj radionici

O ciljevima i željama mogu vam reći samo jedno! Kada predate Kristu Spasitelju svoj život, onda vas on vodi putem kojim želi. Tu nema više: ja bih ovo, ja bih ono... Ima jedna rečenica iz Svetoga pisma koja glasi otprilike ovako: Moje misli nisu vaše misli i moji puti nisu vaši puti! Smatram da je u toj rečenici rečeno i više nego dovoljno! Isuse Kriste, što ti želiš da učinim?

Koje su Vaše službe u samostanu i čime se bavite u slobodno vrijeme?

Moje su službe u samostanu raznolike i zanimljive. Bavim se stolarijom, bravarijom, elektrikom i svime ostalim što je potrebno za kuću. Također imam dužnost bolničara i nabavljam sve lijekove koji su potrebni. Čime se bavim u slobodno vrijeme? Imam svoje dvije ljubavi: sviranje te izradu i popravak krunica! Sviram harmoniku već četiri godine, a klavijature oko tri godine i šest mjeseci! I uživam u tome!

I za kraj, Vaša poruka mladim ljudima koji osjećaju redovnički poziv...

Dragi mladi! Želim vam samo reći da njegujete svoj poziv, čuvate vjeru u našega Gospodina i Spasitelja te da mu prepustite svoj život kako bi vas on mogao voditi onim putovima kojima on želi! On zna što je za vas najbolje i želi vam to dati! Samo mu poklonite svoj život i on će vas voditi! ■



fra Stjepan Brčina u razgovoru s fra Ambrozom Knežićem, bivšim misionarem u Zambiji

RAZGOVARAO: FRA STJEPAN BRČINA



STANJE MISIJA DANAS

RAZGOVOR S MISIONAROM FRA AMBROZOM KNEŽIĆEM

Fra Ambroz Knežić svećenik je koji je gotovo cijeli svoj pastoralni rad proveo u misijama u Zambiji. Od 1968. do 1971. godine bio je župnik župe sv. Jurja u Petrovaradinu, odakle odlaže u misije, u Zambiju, gdje je živio i obavljao različite službe sve do 2002. i tako stekao bogato misijsko iskustvo.

Fra Ambroz Knežić rođen je u Šibeniku 19. travnja 1944. Osnovnu i srednju školu završava u Šibeniku.

U red franjevaca konventualaca ulazi 1. kolovoza 1961. godine. Sedam godina kasnije završava teološki fakultet u Zagrebu i biva za-ređen za svećenika.

Kada ste osjetili poziv za misije i kako ste se odlučili za njega? Je li bilo poteškoća u tome? Zašto ste išli baš u Afriku?

Crkva je misijska i smatram da svatko ima zvanje širiti Crkvu i Radosnu vijest. Mnogi misle da je to posebno zvanje, ali vjerujem da je to samo jedan susret s Bogom gdje on zove na jedno određeno iskustvo.

Moja želja da odem u misije proizšla je iz svjedočanstva misionara Raimonda Maucheria. To mi je tada zvučalo jako zanimljivo pa sam se malo raspitivao o tome. Tadašnji provincial, o. Marijan Žugaj, rekao je da je za odlazak u misije potrebno imati tri godine pastoralnoga rada kod nas i nakon toga pisati molbu. Tako je i bilo te je time moja želja bila ispunjena.

Koliko ste dugo bili u Africi?

U Africi sam bio od 1972. do 2002. godine. Zatim sam imao jedan kratak prekid jer sam išao na studij psihologije i teološku duhovnu



obnovu u Berkley (SAD), gdje sam se zadržao dvije godine.

Što Vam je najviše ostalo u sjećanju iz toga vremena?

Za mene je odlazak u Afriku bio jedan od najvećih Božjih darova jer sam tamo iskusio Boga na potpuno drugčiji način; mogao sam ga dotaknuti, kako se kaže. U sjećanje su mi se najviše urezali odnosi s ljudima različitih kultura koji su me jako obogatili.

Koliko ste bili povezani s majkom Provincijom u to vrijeme?

Bio sam jako dobro povezan. Svake sam tri godine dolazio u Hrvatsku i ostajao po tri mjeseca. Od 1990. do 1996. gotovo bi svake godine provincijali fra Ferdinand Čavar i fra Ljudevit Maračić dolazili u Zambiju.

Čime ste se bavili dok ste, kao misionar, bili u Africi?

To vam je jako dugačka priča. Uz župničke, uvijek sam radio i druge poslove. Najprije sam radio s malim zajednicama koje bi onda kršćansku vjeru širile unutar svog naselja.

U prve tri godine moga rada u misiji bio sam u doticaju s ljudima različita vjerovanja, s kojima smo imali vrlo dobre odnose. Dijelili smo hranu, financijski potpomagali školovanje, pogotovo ono srednjoškolsko.

Jedan od većih projekata bila je i sadnja različitim poljoprivrednim kultura (kikiriki, kukuruz, grah). Ovaj je program obuhvaćao 1000 obitelji i radio sam ga četiri godine. U njega se uključio velik broj ljudi, među kojima su bili i donatori iz Italije koji su puno pripomogli. Najveći je problem bila ljudska snaga. Žene su radile najveći dio posla, od sadnje do uroda, a u isto to vrijeme žena je bila i majka koja mora paziti i na bolesne. U svakom slučaju, očit je manjak radne snage. Podjela uloga muškarca i žena, kao u tradicionalnom društvu, još je uvijek vidljiva, iako se ljudi polako mijenjaju.

Godine 1985. zahvatila nas je velika poplava bolesnika koji su bolovali od HIV-a. To su većinom bili mladi ljudi.

U početku rada s bolesnicima uvidio sam da su oni jedni drugima najveća potpora. Najbolja i najučinkovitija medicinska sestra jest bolesnik bolesniku zato što boluju od iste bolesti te se tako bolje razumiju i znaju što im je potrebno. Program se zvao "home based care" - "Kućna njega"! U tomu sam se programu sastajao s različitim skupinama bolesnika; bile su to skupine uglavnom od dvadesetak bolesnika. Ja sam imao oko 360 bolesnika s kojima sam imao osobni kontakt i susretali smo se koliko je to bilo moguće češće. Susretali smo se radi toga da bismo vidjeli kako je moguće da ti trenutci budu, trenutci gdje ljudi osjetе pažnju, ljubav, brigu... Mislim da su to najplodnije godine moje prisutnosti jer biti supatnik s čovjekom koji pati, koji ide prema smrti, velika je milost.

Bio sam i pastoralni koordinator u biskupiji u kojoj je bio više-manje svake godine jednak broj registriranih bolesnika, a to je oko 7500 bolesnika. Broj se iz godine u godinu nije ni smanjivao ni povećavao. Kako bi neki umrli, tako bi novi bili upisani. Bilo je oko 700 volontera i 100 profesionalnih osoba koje su radile medicinske poslove, uglavnom medicinske sestre i jedna liječnica. Taj je projekt jako dobro uspio i funkcionirao. Moj je zadatak bio da im držim radionice te sam ih držao u svim gradovima u biskupiji za volontere: bile su to radionice o tome kako u stvari raditi i pomagati ljudima s takvom vrstom bolesti i osmišljavati kršćanski način života. Tu čovjek nauči puno. U početku treba biti učenik, a tek tada učitelj.

Zalazio sam u kuće i domove bolesnika da bih video kakva je situacija, najčešće su bile zahvaćene cijele obitelji... održavanjem radio-nica i sam sam puno naučio. Pomoći je tim bolesnim ljudima ovisila i o tome u što oni vjeruju, kako vide zagrobni život.

Je li bilo teško naučiti njihov jezik i kulturu?

Nije baš bilo jednostavno jer svaka riječ ima svoje značenje, ovisno o čemu se razgovara. Jezik ima oko 1200 poslovica kojima se ljudi služe da bi se naglasila ideja o kojoj se govori. Meni je trebalo oko tri godine da bih bio slobodan u propovijedanju, da bih bio siguran da sam se dobro izrazio i da me razumiju.

Jeste li primijetili razliku između vjere koju ste zatekli kada ste došli i vjere ljudi kada ste otišli iz Afrike? Jeste li osjetili rast kršćanske vjere, na uštrb animalizma, u Africi?

Promjene se u Africi događaju brže nego u Europi. Katolicizam ili kršćanstvo je kvalitetnije u smislu ljubavi prema bližnjemu jer ljudi mogu zajednički poduzeti neke pothvate, npr. briga za siromašne.

U mojoj posljednjoj župi imao sam 27 kateheta, osam osoba koje su mi pomagale pričešćivati u župi i po župi. Imao sam i četiri muškarca i četiri žene koji su vodili ukop, a ja sam imao misu.

Također, ima puno siročadi bez jednog ili oba roditelja i nezbrinute djece kojima se trudimo omogućiti obrazovanje. To je izazov u Crkvi i svim organizacijama koliko se može učiniti za bližnjega. Ne za onoga kojega zamišljamo, već onoga koji je pred tobom, bez obzira tko je i u što vjeruje.

U misijama se obično djeluje socijalno i karitativno, no kako se može širiti vjera u novoj kulturi? Na koji način ti ljudi i narodi prihvataju novu vjeru? Što afrički narodi i kultura mogu preuzeti iz kršćanstva?

Imaju svoj jezik i zato kolonijalni rječnik treba izbaciti. Kao što ima mnogo naroda u Europi, tako ih ima i u Africi. Primjerice, samo u Zambiji ima 73 naroda i isto toliko jezika. Zanimljivo je da je Biblija prevedena na sva ta 73 jezika. Jako se osjeti sinkretizam, odnosno mješavina različitih vjerovanja i kršćanstva.

Ljudi se odlučuju za ono što njihovu mentalitetu najviše odgovara. Npr. pentakonstalci uzmu Bibliju i propovijedaju, uče narod o slobodnoj molitvi i nisu ograničeni odredbama i dogmama.

Iako je Afrika kontinent s velikim brojem naroda i kultura, Katolička je crkva i dalje najbrojnija od svih u Zambiji. Nažalost, još je 35% onih koji imaju animističko vjerovanje.

Afrička Crkva ima sve više zvanja. Jesu li misionari s drugih kontinenata još uvijek potrebni Africi? Može li afrička Crkva nesmetano djelovati bez misionara?

Svakako da su misionari i dalje potrebni. U našoj misiji franjevaca konventualaca trenutno je jedanaest misionara koji tamo djeluju, a kad sam došao bila su samo trojica Zambijaca. Ako uzmemo u obzir da je u Zambiji samo jedan biskup bijelac, onda nam to govori da Crkva sama funkcioniра, ali je još uvijek potrebna naša prisutnost. Iako ne u onoj mjeri koja je bila potrebna u početcima našega dolaska.

Fakulteta ima dovoljno za obrazovanje klerika, ima i dijecezanski i fratarski fakultet.

Sve više afričkih svećenika i redovnika ostaje i djeluje u Europi. Je li to znak da se smjer misionarenja promjenio i da sada misijske zemlje misioniraju u Europi?

Da, velik broj njih ostaje na inicijativu lokalnih biskupa, ne da misionare, već da održavaju postojeće stanje. A koliko ih je koji su došli samovoljno da misionare u Europi, ne mogu puno reći.

U našoj upravi Reda nema ni jedan crnac. Biskupijskih svećenika afrikanaca ima oko 3000 u Italiji a oni ih vole.

Nedavno ste bili na susretu povjerenika za misije naših provincija unutar CEC-a. Kakvi su zaključci s toga susreta?

Moto je toga susreta bio: "Naš Red danas i izazov sutrašnjice".

Gоворило se uglavnom što koja provincija radi na širenju Radosne vijesti. Svrha je sastanka bila razmjena iskustava koja postoje i vidjeti kakav nas izazov čeka sutra.

Neke provincije otvaraju nova mjesta, a neke su dale izvješća kako rade u Rusiji, Ukrajini i kako sve to skupa ide. Također su dali izvješća o poteškoćama na koje nailaze u muslimanskim zemljama i sl., oni koji rade u Turskoj i Libanonu dali su izvješće o svojoj prisutnosti i radu u muslimanskoj kulturi.

Postoji li u našemu Redu mogućnost da se otvore nove misije, ovisi o biskupu, mjestu i političkoj klimi koja tamo vlada te načinu na koji je moguće prorusiti Radosnu vijest.

Kako stoje druge provincije u našemu susjedstvu s misijama? Imaju li misije?

Sve provincije imaju tajništvo koje se bavi pomaganjem misionarima koji su već na terenu. Donekle se bave i time da unovače nove članove, fratre, da idu u misije. A ovdje u provinciji treba provjeriti postoje li. Svakako, meni se nameće pitanje kako to da Hrvatska s četiri milijuna katolika ima tako malen broj misionara u usporedbi sa zemljama koje su dvostruko manje, a imaju triputa više misionara.

Zašto naša Provincija nema ni jednu misiju? Je li se ikada radilo na tome? Je li postojala neka ideja ili intencija?

Bilo je jedno određeno vrijeme kada je general Reda, tadašnji Serini, pokušavao da svaka provincija preuzme barem jednu zemlju i da se pobrine za nove misionare i za sve potrebe misije. Mi to nismo mogli obaviti u financijskom smislu. Radilo se o tome tko će providjeti ono kamo netko ide. Redovito se ide preko lokalnoga biskupa s kojim se potpiše ugovor po kojemu biskupija, od fondova koji se prikupe izvana, omogućuje obuku tih misionara i svih potreba fratara u jednoj zemlji. Nastoje se tako omogućiti barem minimale potrebe za funkcioniranje jedne zajednice jer je puno stvari potrebno i to je onda velik teret za provinciju. U vrijeme kada je general Sorini pokušavao nešto poduzeti u vezi s time nije bilo moguće to ostvariti jer se nitko nije javljao za misije. Sada postoje mogućnosti među vama mladima da odete u misije i to propagirate. Treba vjerovati da je misijsko zvanje prekrasno iskustvo.

Postoji li neki plan ili neka nova ideja za misijsko djelovanje naše Provincije?

Na to pitanje stvarno ne bih znao odgovor.

Kako potaknuti nova misijska zvanja u našoj Provinciji?

Tu je puno važnija razmjena iskustava negoli samo predstavljanje misija kao karitativnoga ili socijalnog djelovanja. Ni jedna kultura, ni jedna osoba nije stvorena da bude otok, tako ni jedna nacija ne bi smjela biti otok. Mora uvek doprinositi okružju u kojemu živi. Ako ljudi ne žele u misije, moraju biti dio edukacije ili

formacije, bilo redovničke, bilo vjerske, da naša braća bogoslovi odu u neku misijsku zemlju, ali nikako u Europu ili SAD. Neka to bude Azija ili Afrika i da tamo provedu najmanje pola godine da vide život zajednica drugih kultura.

Jeste li razmišljali o tome da svoja iskustva opisete u knjizi ili objavite kao članak u časopisu Veritas? Naše bi bogoslove to jako obogatilo.

Jedino što mogu reći jest da o toj temi imam dosta planova i materijala. Ono što mi "stvara" problem jest moja lijepost. Imam i mnogo VHS kaseta iz različitih prigoda koje su prilično informativne.

Jeste li u kontaktu s ljudima u Africi? Kako?

Da, u kontaktu sam s ljudima u Zambiji. Uglavnom preko telefona s ljudima u upravi provincije. Oni mi šalju redovito izvješća o tamošnjem stanju, ali nisam u intenzivnoj vezi jer nisam od onih koji vole pisati. Iskreno, ni ne ide mi baš pisanje.

Sljedeća će godina biti proglašenom Misijskom godinom. Što se očekuje od te godine, može li se nešto novo odlučiti ili napraviti?

Sigurno da može! Ovisi o načinu na koji će Crkva to predstaviti i koja će biti Papina poruka. To će imati veze i sa životom vjernika, redovnika i redovnica te klera. U tomu je smislu moguće učiniti nešto i na planu provincije. ■





Razigrana zambijska djeca

PIŠE: FRA ZLATKO VLAHEK

OSMIJEH ZAMBIJE

PRVO MISIJSKO ISKUSTVO



Pošlo je već gotovo dva mjeseca otako sam se vratio iz Zambije i moram priznati da se često sjetim svoga dvomjesečnog misijskog iskustva u toj afričkoj zemlji. U određenim situacijama i u naletima sve istaknutije hrvatske problematike i zbilje misli mi lete u Zambiju, zemlju u kojoj sam bio ljetos.

Prije svega moram reći kako sam dospio tamo. Naime, svake godine pod pokroviteljstvom Generalne kurije Reda franjevaca konvencionalaca studentima međunarodnoga kolegija istoga Reda nudi se mogućnost misijskoga iskustva. Cilj nije nužno pripremiti se za misije, već imati široko iskustvo i doživljaj misijskih delegatura, kustodija kao članice našega Reda. Ranijih je godina ovaj projekt, zvan "Missione insieme", ostvaren u Meksiku, Gani, a ove godine u Zambiji. Jedini nužan preduvjet bio je dobro poznavanje engleskoga jezika budući da je to službeni jezik Zambije.

Kako sam se odlučio na taj korak? Afrika je zemlja izazova i nerijetko (moramo to priznati htjeli ili ne) čuči u nama neka predodžba divljine, bezgranične slobode s mnogo životinja koje možemo vidjeti jedino na televiziji ili u zoološkome vrtu. Moja se odluka nije zasnivala na tome temelju, već s naglaskom na život misionara, što sam htio doživjeti, premda, istini za volju, bila je tu pomiješana i želja za afričkim prirodnim ljepotama. Svaki bi franjevac po zavjetovalom pravilu trebao biti misionar, bilo da se djeluje u misijskim zemljama, bilo da se djeluje u vlastitoj provinciji (samim premještajem iz samostana u samostan fratar je već misionar). Doživjeti iskustvo misionara, koji radi izvan svoje provincije u drugoj, dalekoj državi, prevagnulo je u donošenju moje osobne odluke. U toj su skupini projekta "Missione insieme" sudjelovala četvorica braće iz kolegija: iz Južne Koreje, Filipina, Rumunjske i Italije. Iz Rima smo krenuli 6. srpnja i vratili se 7. rujna.



U tome razdoblju od dva mjeseca posjetili smo sve samostane novoosnovane zambijske provincije, njih petnaest. Sudjelovali smo u dnevnom životu misionara, posjećivali škole, ambulante, bolnice, a jednako tako sudjelovali u manualnim radovima vjernika. Aspekt rada tijekom toga vremena bio je raznolik i dobili smo priličan uvid u situaciju življenja i mentalitet ljudi. O tome bih mogao pisati romane i putopise, no u ovome bih članku volio podijeliti osobni doživljaj onoga što sada nosim i o čemu nerijetko razmišljam otkako sam se vratio u Hrvatsku.

Kada bih mogao jednom riječu opisati zambijskoga čovjeka, upotrijebio bih riječ osmijeh. Oni su uistinu radosni ljudi i njihov iskren osmijeh oduševljava. Ne kriju ga ni u najtežim bolestima, patnjama... Ne mogu zaboraviti osmijeh žene koja boluje od kuge. Dok smo prolazili selom gubavaca (fratru su izgradili malo naselje za one koji boluju od te bolesti jer su odbačeni od svojih obitelji) i župnik nam objašnjavao probleme tih ljudi, susreli smo ženu koja je pred kućom spravljala jelo. Čim nas je ugledala, osvanuo je osmijeh preko njezina lica. Počela je urlikati za nama (to je najjači izraz radosti). Pružila mi je ruku, samo dlan bez prstiju... no izraz njezina lica i sjajne oči izražavali su radost, bez predrasuda i osjećaja inferiornosti. Ta je žena u meni pobudila brojna pitanja o smislu života i pojmu sreće. Ona je samo jedna od brojnih koje sam susreo u tome razdoblju.

Druga značajka koju volim istaknuti, kao posebnost Zambije, jesu djeca. Zambija ima 12 milijuna stanovnika, a više od 50% stanovništva mlađe je od 18 godina. Svaka obitelj ima barem šestero djece. Gdje god se podje – od gradova pa sve do najudaljenijih sela u dubokim šumama – sve vrvi od djece. Djece koja su vrlo komunikativna, jednostavna i sretna s onim što

imaju (a nemaju puno). Kada vide bijelca, tzv. muzungu, trče prema njemu nadajući se pokojemu bombonu.

Sljedeće karakteristike koje krase zambijski narod jesu komunikativnost, otvorenost i gostoljubivost. Dok se mi Europljani ustručavamo prići jedni drugima, pozdraviti, inzistirajući prije toga na međusobnim poveznim mostovima poznavanja, oni se ne zamaraju time. Normalno je pozdraviti osobu koju prvi put vidiš i pitati je: "Kako si?" Otpočetka mi je to bilo vrlo rustično, no kasnije sam i ja prihvatio taj način. Bez predrasuda, otvoreno, slobodno, no iskrenih motiva.

Teško je pretočiti sve dojmove u nekoliko redaka jer je proživljeno iskustvo izazvalo brojna pitanja u usporedbi s hrvatskom kulturom, hrvatskim čovjekom, vjernikom i dr. I dok pišem ove riječi, samo površno sipam ono što smatram najvažnijim. Kada se zamisljam malo dublje nad Zambijom ili čujem pokoju pjesmu, pred oči mi dolaze lica ljudi koje sam susreo, mjesto koja sam posjetio, predivne ljepote prirode (npr. Viktorijini slapovi)... pojavljuje se onaj radostan osmijeh a licu jer kao da sâm po sebi budi nadu i vjeru u bolje sutra unatoč problemima, bolestima i patnjama u kojima se taj narod nalazi. To je ono što se duboko utisнуло u moj život i nerijetko me podiže iz mojih malih problema, neshvaćanja, koji su neuspoređivi s njihovim. Mislim da je to najveća poruka koju sam izvukao iz toga iskustva.

Radostan sam i nije mi žao što sam proživio dva mjeseca u Zambiji. Zahvaljujem svima koji su mi na izravan i neizravan način omogućili ovo bogato životno iskustvo. ■



fra Zlatko sa svojim malim afričkim prijateljima



Đakon, fra Zlatko Vlahek, tijekom svoje prve euharistijske službe

PIŠE: FRA ZLATKO VLAHEK

METAMORFOZA FRATRA

PRVO PASTORALNO ISKUSTVO



Poljubio sam ljubičastu štolu i stavio je preko ramena na bijelu roketu. U ruke uzimam škropilo i obrednik za sprovode. Izlazim iz grobljanske kapele i polako se približavam mrtvačnici gdje izdaleka vidim kako stoje ljudi okupljeni da iskažu posljednji pozdrav pokojnoj Ivki J., starici koja je umrla u teškoj bolesti. I dok koračam i približavam se mrtvačnici, prolazeći pokraj groba naših pokojnih fratar, preporučujući Bogu njihove duše, stavljam se pod njihov zagovor da ovaj sprovod protekne u redu, da ništa ne zaboravim ili nešto krivo kažem.

To je moj prvi sprovod koji samostalno vodim. Znam obrednik gotovo napamet. Označio sam svaku stranicu na kojoj trebam nešto izreći, izmoliti. Mislim da ne bi trebalo biti problema, no neka vrsta bojazni da ne pogriješim, da nešto ne zaboravim ili da izgovorim koju ne-podobnu riječ koja bi mogla izazvati negodovanje ili pojačati bol u rodbine ne da mi mira. Uz tu bojazan i tremu pred nastupom pada kiša. U jednoj ruci držim kišobran, u drugoj ob-

rednik i škropilo. Čini mi se vrlo nezgodno. Pitam se kako će okretati stranice obrednika. No bit će, proći će, hrabrim se! Dolazim pred mrtvačnicu. Tu su već vjernici koje znam, barem iz viđenja, iz crkve. Pozdravljaju me kimanjem glavom, a oni koji su blizu s: "Hvaljen Isus i Marija!" Okrenem se i vidim da nema puno ljudi, vjerojatno zbog kiše, mislim. Čekam koji tren, pokušavam se sabrati i ponavljam napamet koje stranice obrednika trebam okrenuti. Sve ponovljeno, znam kako ide. To je to!

Iznose lijes pokojnice. Izlaze grobari s vjencima, a potom i rodbina. Vidjevši da su sva kretanja ljudi stala, počinjem sprovod (svoj prvi sprovod). Znakom križa i kratkim izrazom sućuti rodbini i prijateljima molim, čitam sve kako piše. Nije mi to nikakav problem. Uperen sam u tu knjigu jer vidim, tj. slutim kako me vjernici (posebno bake) gledaju, prate... "Još nisam tako vješt u obredniku da dignem glavu i sve to uvjerljivo bez treme izmolim", mislim u sebi. Nekako je sve to pred mrtvačnicom brzo prošlo, no kiša i okretanje obrednika dodatno mi otežavaju situaciju u kojoj sam ja taj koji

je glavni, koji predvodi. "Uputimo se u miru moleći Gospodina da sestri našoj otvorí vrata pravde." Evo me na kraju prvoga dijela, tj. prve postaje pred mrtvačnicom. Počela se formirati procesija, znam da je moje mjesto pred lijesom... zauzeo sam poziciju i počinjem sabrano moliti u sebi za dušu pokojnice (na pamet mi dolazi Psalm 50). Krenula je procesija... opet ta kiša koja sve otežava. Omela me i počinjem "ponavljati gradivo": koje stranice trebam okrenuti pred grobom i što trebam reći. Čujem ispred sebe priče muškaraca koji o svemu razgovaraju (o tome tko će kada imati svinjokolju do najnovijih vijesti iz sela)... Kao da nisu svjesni ni što se događa ni gdje su... ili ja to shvaćam preozbiljno? Stigli smo pred grob. Polažu lijes, nakon toga škropim blagoslovljenom vodom. Sve teče svojim tijekom. Nema ništa što trebam posebno reći, sve piše u obredniku, no ta kiša koja mi je već namočila novi obrednik (dobiven na dar od klerikatske zajednice povodom ređenja), ta bojazan i trema još ne puštaju. Evo me pri samu kraju kada kažem: "Idite u miru" te pružam ruku rodbini izražavajući sućut. Okrećem se i idem prema grobljanskoj kapeli, sakristiji. Putem razmišljam kako je sve dobro prošlo unatoč vanjskim i onim "unutarnjim" (tremi i bojazni) poteškoćama. Dolazim u sakristiju, zahvalim Bogu i ponovno poljubim ljubičastu štolu.

Od moga se đakonskog ređenja život promjenio. Školske klupe i uvijek mi zanimljiva predavanja zamijenio je život u novomu obliku gdje nisam samo pasivan slušač predavanja već animator zajednice. Sada sam ja taj koji propo-



vijeda, krsti, vodi sprovode, ima vjeronauk... sve mi se to prije činilo samo po sebi normalno i ništa posebno, no sada sam ja taj koji predvodi.

To je ono što sam želio, očekivao svih ovih godina odgoja. Još mi malo vremena preostaje do svećeničkoga ređenja i mlade mise, kada ću ostvariti svoj san koji me svih ovih godina motivirao u radu i učenju. No sve su ove godine imale drukčiju strukturu i oblik života. Poželim se studentskih klupa i predavanja jer tada nisam osjećao odgovornost prema dužnostima koje sada imam. Biti voditelj bilo koje župne skupine (ministranata, FRAME), pa i same kateheze, iziskuje dobру pripravu, poznavanje mišljenja i živote onih koju su predala mnoge te mnogo kreativnosti u predaji onoga što sam naučio u visoko-terminološkim izražajima i pojmovima.

Drukčiji je ovaj život, nosi veću odgovornost za duše, ali i ljepotu izravna susreta s vjernicima koji su uistinu dobri.

Članak sam počeo opisom prvoga sprovođa jer sam se upravio vratio s njega te sam još pun doživljaja i misli. No imao sam ove nedjelje (nedjelja Krista Kralja) i prvo krštenje, i to blizanaca! Redovito propovijedam na nedjeljnim misama, imam vjeronauk, vodim ministranice i Framu. Posla, Bogu hvala, ima!

Sve u svemu, življenje moga poziva ostvaruje se sada u drukčijem obliku negoli do sada. Za svaki je početak potrebno vrijeme uhodavanja i upoznavanja, no krije me riječi sv. Pavla: "Vjeran je onaj koji te pozvao!" ■



PIŠE: FRA VLADIMIR VIDOVIĆ

NA KRAJU OSTAJE TAJNA



POJAM TAJNE U TEOLOGIJI KARLA RAHNERA

TAJNA KOD RAHNERA

Karl Rahner u shvaćanju tajne polazi od shvaćanja tradicionalne fundamentalne teologije i dogmatike koje su sadržane u dokumentima crkvenoga učiteljstva, osobito Prvoga vatikanskog sabora¹. Po tim dokumentima o tajni se govori kroz trostruki odnos: prvo – tajna se odnosi prema razumu, drugo – o tajni se govori u pluralu, treće – tajne su privremene, tj. jednom će biti objavljene. Ovome shvaćanju pojma tajne odgovara školski pojам objave, a to je da je objava priopćenje vjerskih istina. Rah-

ner ne odbacuje pojam objave kao priopćenja vjerskih istina, nego postavlja niz pitanja kojima želi pokazati njihovu nedostatnost, otkriti im dublji smisao i vratiti pastoralnu plodnost. Najveći nedostatak objave shvaćene kao priopćenja vjerskih istina nalazi se u činjenici da je opterećen verbalizmom. Zanemaruje se gledište da je objava, prije svega, Božje djelovanje i događaj, da nam Bog svojom milošću daje sposobnost slušati i čuti ono što će nam govoriti riječima. Stoga su riječi samo popratni znakovi koji nam tumače ono što se u nama događa kada primamo tu stvarnost.

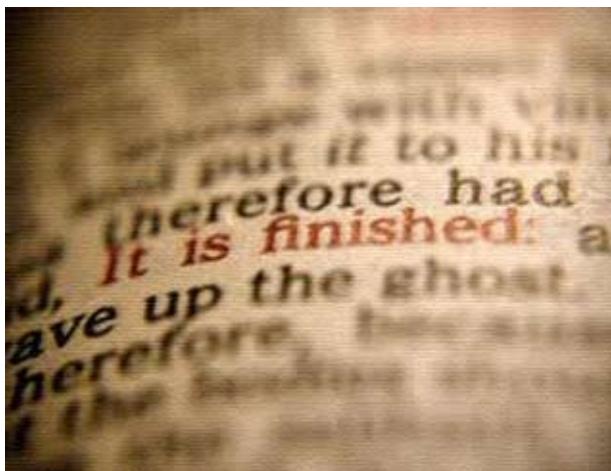
U tradicionalnomu shvaćanju pojma tajne koji se, po njemu, usredotočio na razum² – pa se kaže da je tajna ono što nadilazi razum. Rahner se pita je li razum mjerodavan da se prema njemu kroji pojam tajne ili postoji neko izvorno jedinstvo ljudskoga duha, izvornije i dublje od razlike među pojedinim njegovim moćima, i nije li, konačno, tajna usmjerena prema toj stvarnosti, tj. odnosu volje i slobode, a ne prema razumu.

Problem shvaćanja pojma tajne pomoću razuma leži u činjenici da o objavljenim istinama razum ne može steći evidenciju jer ga one nadilaze. Razum je ovisan o svjedočanstvu izvana, o iskustvu. Zapravo, razum predstavlja sposobnost prihvatanja neograničenosti, a ne moć čitanja ograničenosti jer je on svojstvo duha, a duh je usmijeren na absolutnu transcendenciju i problem je u tome što tajna nije nešto privremeno, nego neograničeno i iskonsko. Nadalje, Rahner postavlja pitanja što je pravo znanje te nadovezuje tri razmišljanja koja će ga povesti prema dubljemu i plodnijem pojmu tajne. Prvo, Bog je neshvatljiv za svaki stvoreni um te ga neizmjerno nadilazi čak i u stanju blaženoga gledanja³. To znači da će Bog našemu ljudskom umu uvijek ostati tajna. Nećemo u vječnosti mi dobiti neka nadnaravna i posebna znanja, sposobnosti s kojima ćemo moći spoznati Nad-spoznatljivoga. Prema tome, ne radi se o uklanjanju tajne ili njezinu smanjivanju, nego o pristanku uz nju, tj. teološki rečeno, neposredno gledanje Boga, uranjanje u Božju blizinu i tajanstvenost istodobno. Drugo, radi se o pitanju što je bit duha. Duh je, kaže Rahner, transcendencija. Prema tome, duh se, dok obuhvaća ne-posredni predmet svoje spoznaje, istodobno izdiže iznad njega i nadilazeći ga pruža se prema beskonačnom, nedohvatljivom i apsolutnom. Upravo je to nedohvatljivo i apsolutno u svojoj beskonačnosti izvorno i ono od čega duh živi. Ne živi duh od pojedinačnih, omeđenih – vremenski i prostorno – proniknutih predmeta, nego upravo od te usmijerenosti k apsolutnom i nedohvatljivome. I zaključuje Rahner: tajna nije granica koju duh treba prekoračiti da bi se smirio, nego je ona njegova prava domovina, a smirenje u tajni njegov pravi i vrhunski dinamizam. Treće, polazi od jedinstva spoznaje i ljubavi, koje nisu statične u međusobnu od-

nosu, nego se međusobno prožimaju. Spoznaja, po Rahneru, postoji samo zato da se preraste, dovrši i nestane u ljubavi. Rahner ide čak korak dalje pa kaže da je vrhunac spoznaje da prihvati ono što je veće od nje same i da mu se preda u ekstazi ljubavi.⁴ Posljednju riječ u kršćanstvu nema spoznaja nego ljubav jer spašeni smo po ljubavi, a ne spoznaji. Razum ovu činjenicu može prihvati ili odbaciti. Odnosno, može se predati tajni, prihvati nadmoć ljubavi i tim predanjem doći do vlastite punine.

TRAŽIMO NOVI POJAM TAJNE

Rahner promatra čovjeka i pita se što je čovjek u odnosu na tajnu. Donosi definiciju da je čovjek biće usmijeren prema tajni. Pita se koji su ciljevi našega duhovnog dinamizma i izrijekom ih nabraja; ujedno ovi ciljevi predstavljaju tajnu kakva je ona u sebi. Ima ih sveukupno pet: bezimenost, neograničenost, nepodvrgnutost, nedostupnost i svetost. Ovdje zapravo dolazi do prilike da se definira tajna, kako kaže. Tajna je primaran pojam te se ne može definirati, nego samo iskonskim iskustvom dokučiti. Ovdje Rahner još uključuje i pojam milosti koji stavlja u kontekst tajne pa kaže da je čovjek po milosti usmijeren na blaženo gledanje Boga⁵. Zapravo, po Rahneru, o tajni se više i ne može reći. Kao potvrdu svojih razmišljanja o tajni Rahner donosi svjedočanstva i drugih značajnih autora iz crkvene predaje: istočnih otaca, Dionizija Areopagita, Maksima Konfesora, Grigura iz Nise i Tome Akvinskoga.





Karl Rahner (1904. - 1984.)

KOLIKO IMA KRŠĆANSKIH TAJNA?

Postoje samo tri tajne u strogu smislu riječi: tajna Presvetoga Trojstva, Utjelovljenje i Pobožanstvenjenje čovjeka po milosti i slavi⁶. Te tri tajne možemo podijeliti u dvije skupine: otajstvo trojedinoga Boga u sebi, s jedne strane, i, drugo, dvije tajne sjedinjenja Božjega sa stvorenjem u utjelovljenju i milosti. Čini se kako je tajna Presvetoga Trojstva jasna po sebi jer kada Bog u sebi ne bi bio tajna, tj. u odnosu između sebe, tada tajne ne bi ni postojale. U slučaju druge dvije tajne radi se o *quasiformalnoj uzročnosti*, tj. Božjemu odnosu prema stvorenoj

stvarnosti. *Quasiformalna uzročnost* razlikuje se od tvorne u tome da kada Bog nešto stvara, tada on čini tvornu uzročnost prema stvorenoj stvarnosti jer uspostavlja nešto različito od sebe. U utjelovljenju i milosti Bog se daruje stvorenju – čovjeku, ne stvara ništa novo, nego sa svojim stvorenjem ulazi u novo jedinstvo i prema tome stvorenju Bog vrši *quasiformalnu uzročnost*.

Dalje Rahner promatra međusobni odnos otajstva utjelovljenja i milosti i zaključuje da iz hipostatskoga sjedinjenja Božje riječi s jednom ljudskom naravu nužno slijedi milosno uzdignuće svih ljudi jer ta narav pripada cijelome čovječanstvu. Isto tako vrijedi i obrnuto: da je milosno uzdignuće ljudskoga roda moguće samo na osnovi hipostatskoga sjedinjenja.

Također, ovdje želim istaknuti Rahnerovo poimanje gledanja Boga, *visio beatifica*. Bilo mi je svojevrsno otkriće čitati, promišljati i razmišljati o činjenici da će i u vječnosti, u stanju blaženoga gledanja Boga licem u lice, i tada, Bog ostati nedokučiva i neshvatljiva tajna. Bog koji nam se objavio u svome Sinu, koji je uzeo obliče čovjeka, postao čovjeku sličan, taj i takav Bog, koji se nije više mogao približiti čovjeku nego što jest, Bog je postao čovjekom i kada smo mislili da o Bogu sve znamo, takav Bog ostaje vječna tajna i čovjekovo će najveće blaženstvo biti upravo u tome da će moći biti uronjen u absolutnu blizinu tajne. ■

- ¹ PRVI VATIKANSKI KONCIL, *Dei Filius*. Dogmatska konstitucija o katoličkoj vjeri (24. IV. 1870.), u: Heinrich DENZINGER – Peter HÜNERMANN, Zbirka sažetaka vjerovanja, definicija i izjava o vjeri i čudoređu, Đakovo, 2002. (dalje: DH).
- ² Alfred SCHNEIDER, Na kraju ostaje tajna. Pojam tajne u teologiji Karla Rahnera, u: Obnovljeni život, 40 (1985.) 3–4, 216–226.
- ³ Adalbert REBIĆ (ur.), Opći religijski leksikon, Zagreb, 2002., 1012.
- ⁴ Alfred SCHNEIDER, Na kraju ostaje tajna. Pojam tajne u teologiji Karla Rahnera, u: Obnovljeni život, 40 (1985.) 3–4, 219.
- ⁵ Alfred SCHNEIDER, Na kraju ostaje tajna. Pojam tajne u teologiji Karla Rahnera, u: Obnovljeni život, 40 (1985.) 3–4, 221.
- ⁶ Alfred SCHNEIDER, Na kraju ostaje tajna. Pojam tajne u teologiji Karla Rahnera, u: Obnovljeni život, 40 (1985.) 3–4, 224.



Bazilika sv. Franje u Asizu gdje fra Josip provodi godinu novicijata

PIŠE: FRA JOSIP IVANOVIĆ

“TO JE ONO ŠTO ŽELIM”

OBRED PRIMANJA U NOVICIJAT



Svima nam je dobro poznat pojam inicijacije. Ona predstavlja početak nečega novoga, predstavlja uvod u nešto. U mnogim je kulturama inicijacija naglašena kao razdoblje početka novoga života, prijelaza iz djetinje u odraslu dobu i sl.

Kršćanska se inicijacija “ostvaruje sakramentima koji postavljaju temelje kršćanskog života: preporođeni u krštenju, vjernici su osnaženi potvrdom i hrane se euharistijom” (Kompendij KC, 251).

Kao što sakramenti predstavljaju uvod u kršćanski život i njegove temelje, tako postoji uvod i u redovnički život – novicijat.

“Novicijat je nužni temelj cijelog redovničkog odgoja i zato mora biti posvećen produbljenoj i temeljitoj izgradnji odgajanika u franjevačkom životu” (Ustanove, 38,1). Novicijat je, stoga, razdoblje i proces promjene koja zahtijeva *separatio*, odvajanje, “bijeg” iz dobro nam poznatoga svijeta u svijet osluškivanja i razmatranja riječi Božje. U tomu se razdoblju primiruju odnosi s drugima, osoba se odjeljuje, marginalizira. Mijenja svoje dosadašnje načike, svoj način života te ne može živjeti kao nekada. Nakon dvanaest mjeseci (usp. Ustanove 36,2) provedenih u novicijatu, odgajanici se “vraćaju u svijet” što ponovno zahtijeva određenu promjenu načina i stila života.

Novicijat započinje javno kada kandidati izražavaju svoju molbu da budu primljeni u zajednicu koja ih prima s velikom radošću pod svoje okrilje. Obred se obavlja najčešće nakon zajedničke molitve Časoslova. U isto je vrijeme jednostavan i svečan. Mnogi često nisu svjesni onoga što se događa, često se riječi izgovaraju bez razmišljanja, u žaru očekivana trenutka. Zbog toga valja razmisliti što se zapravo traži na početku novicijata.

Obred primanja u novicijat, godinu kušnje, započinje upitom poglavara: "Predraga braćo, što tražite?", na koji kandidati upućuju svoju molbu:

Potaknuti božanskim nadahnućem, želimo biti dionici vašega života u bratstvu franjevaca konventualaca. Usrdno molimo da nas obuče ne, u odjeću kušnje, iskušate te naučimo s ljubavlju i veselo na sebe uzeti jaram Gospodinov i tako savršeno naslijedovati Krista po uzoru siromašnog i poniznog sv. Franje – ljubitelja križa.



**fra Josip Ivanović,
tijekom obreda primanja redovničkog habita**

"Potaknuti božanskim nadahnućem" kandidati daju do znanja okupljenoj zajednici da su u određenom trenutku svoga života čuli Božji glas i osjetili poticaj Duha Svetoga kojima su iskreno odgovorili. Bog im je pokazao svoje beskrajno milosrđe, pokucao je na njihovo srce, a oni su mu spremno odgovarili: "Evo me!" "Želimo biti dionici vašega života u bratstvu franjevaca konventualaca." Glagolom željeti u prvoj licu množine, iako svatko govori za sebe, kandidati izražavaju i vlastitu odgovornost za ono što žele, a što se u nastavku teksta bolje očituje. Ovom izjavom potvrđuju da žele nešto više, da za višim teže. Čine nešto što sami žele, ali i što Bog od njih želi.

Sljedeća poduža rečenica objašnjava njihovu molbu i čini njezinu bit.

"Usrdno molimo da nas obuče, u odjeću kušnje..." Mole zajednicu da se obuku u odjeću kušnje – habit – koji simbolizira Krista raspetoga.

"...Usrdno molimo... iskušate..." Svoj novicijat stavljam u ruke svedobroga Boga i svoje zajednice da im pomogne na njihovu putu.

"...te naučimo s ljubavlju i veselo na sebe uzeti jaram Gospodinov..." Jaram Gospodinov znači imati ideal i slijediti ga, učiniti promjenu u svome životu, odreći se stvari koje nudi ovaj svijet.

"...savršeno naslijedovati Krista..." Traže pomoći kako što savršenije slušati i prepoznavati riječ Božju u svome životu. Kako računati s njom u trenutcima osamljenosti, tjeskobe i teškoće te živjeti po njoj i s njom.

"...i tako savršeno naslijedovati Krista po uzoru siromašnog i poniznog sv. Franje..." Sam je Isus rekao: "Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i nači ćete spokoj dušama svojim" (Mt 11,29). Upravo toga Isusa žele slijediti. Njega koji je u svakome vidio svoga brata i Božjega sina, koji je dao svoj život za svoga bližnjega. Biti siromašni po uzoru na Isusa. Franjo, upirući prst u Isusa, govori da je on model malenosti kojega treba slijediti. Franjo želi da se on i njegovi sljedbenici nazivaju braćom – Malom braćom – koja će njegovati bratstvo i sinovstvo kao Božji sinovi.

"...imati Duha Gospodinova i moliti uvijek čistim srcem..." Žele se voditi od Duha Svetoga koji će ih "upućivati u svu istinu" (Iv 16,13).



Žele naučiti moliti srcem, razumjeti riječ Božju moleći. "Blago čistima srcem, oni će Boga gledati" (Mt 5,8).

"...napredovati u bratskoj ljubavi." Označava hod bez straha i suočavanje s teškoćama znajući da iza sebe imaju brata koji će ih znati i moći saslušati i bodriti, a isto tako da i oni sami budu oni koji će drugima moći pružiti ruku utjehe, pomoći i lijepe riječi. Na kraju, ako uistinu budu blizu Gospodinu, moći će biti blizu i jedni drugima. "Vjera se, naime, produbljuje u zajednici i postaje zajedništvo vjere, a ljubav nalazi svoja mnogostruka očitovanja u konkretnom svagdašnjem životu, upravo te zajednice."

Nakon izrečene molbe poglavaru, u ime zajednice, prima njihovu molbu i prihvata kanadicate u zajednicu da mogu "činiti iskustvo života manje braće". Slijedi molitva u kojoj poglavar nad kandidate zaziva zagovor Blažene Djevice Marije i serafskoga oca sv. Franje da im "pomognu spoznati Božju volju, moliti čistim srcem i čistim razumom, služiti u siromaštvu i poniznosti živeći kao hodočasnici i prolaznici na ovome svijetu, voljeti se između sebe kao braća i biti sinovi odani svetoj Majci Crkvi".

Po završetku molitve magister ili magistri, o kojima ovisi napredak odgajanika, stupaju pred poglavara. On im tada jednostavnim riječima predaje novake na brigu. Ipak, ne predaje ih samo njima, nego i cijeloj zajednici u kojoj "neka mladi redovnici nailaze na duh velikodusnosti, žara i sloge, da bi upoznali važnost

međusobne bratske pomoći te njezinom snagom mogli brže napredovati i postojanje ustrajati u svom pozivu" (Ustanove, 51,3). Zadatak magistara jest da prosvjetljuju i prate novake na njihovu putu. "Budite im svjedoci, više djelima, nego riječima, života nadahnutoga evanđeljem" i stoga "neka se izabiru među najboljima; neka se ističu duhom molitve, ljubavlju i razboritošću i neka dobro poznaju načela pedagogije i didaktike" (Ustanove, 50,2).

Magister novaka zatim blagoslovlja habite i pasce te ih uručuje novacima. Oni ga oblače. Primaju ga "kao znak svojega većeg sudjelovanja u Kristovoj službi". Obući ga znači skinuti staroga čovjeka i odjenuti Krista. Znači živjeti novu mudrost – mudrost križa "po kojemu je svijet meni raspet i ja svijetu". S habitom novak "prima" stigme, koje je i sam sveti Franjo primio, i svakodnevno ih stavlja na sebe.

Oblačenjem habita i završnim blagoslovom završava obred primanja u novicijat i počinje vrijeme novicijata. Završetak će novicijata biti okrunjen jednostavnim zavjetima siromaštvu, čistoće i poslušnosti nakon dvanaest mjeseci.

Ući u novicijat i započeti redovnički život znači uistinu željeti slijediti Krista po uzoru na svetoga Franja. Znači zajedno sa svetim Franjom reći: "To je ono što želim... ...to je ono za čim svim srcem žudim!" ■



OD MEHATRONIČARA DO FRANJEVCA KONVENTUALCA



POVIJEST JEDNOG ZVANJA

Svi manje-više u životu imamo cilj donijeti neki plod, ostaviti nešto dobro iza sebe: obitelj, dobar glas ili materijalne vrijednosti. Bilo kako bilo, svi težimo k ostvarenju života u potpunosti. Život nam se uvijek sastoji od tri glavne sastavnice: Božje volje, naše volje i volje ljudi oko nas. Najvažnije je spoznati koja od te tri ima najznačajniju ulogu. Važno je težiti za onom prvom, Gospodinovom, jer jedino ta vodi u vječnost, a to je cilj našega života.

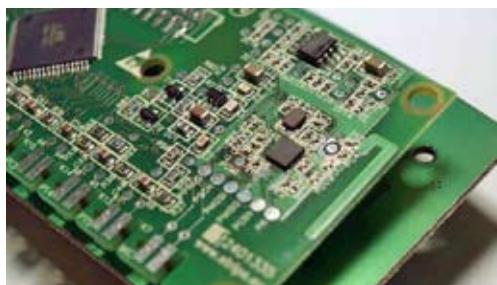
Ta me misao vodila razmišljanjem o životnom pozivu i izboru. Ponekad je jako teško razlučiti svoju volju od Božje. Uistinu, ovdje se radi o vlastitoj spremnosti: koliko ja to mogu i želim. Sveti je Franjo bio potpuno spremjan i predan te je time bio i ostao najbolji primjer nasljedovanja Krista.

SUSRET SA ŽIVOTNIM ODABIROM

Moj se život kretao u normalnu, uobičajenu svjetovnomu smjeru. Zadovoljavao sam se malim stvarima u životu, preciznije – zemnim. Različite životne situacije i ljudi oko mene utjecali su na moj život, što je neminovno, pa tako i na moje opredjeljenje.

Po završetku osnovne škole došlo je i razmišljanje o pozivu, o nečemu što me određuje za cijeli život, cijeli moj put i buduća djela. Odlučio sam se za školu s kojom mogu na fakultet i ne moram jer materijalna situacija tada nije dopuštala daljnje obrazovanje, dakle, postoji mogućnost zaposlenja i bez studija, čak i u Slavoniji, što je prava rijetkost, čudo!

Roditelji su se složili i tako sam upisao tehničku školu u Vinkovcima, smjer tehničar za mehatroniku. Mehatronika je znanost koja se



temelji na elektronici i informatici te ima elemente strojarstva.

POZIV SE OTKRIVA

Vrlo zanimljivo, u svakom slučaju. Mojoj duši, međutim, nedovoljno. To sam spoznavao već pri završetku srednje škole. Tražio sam dublji smisao života, nešto ili nekoga kome se mogu dati cijeli, bezuvjetno i potpuno, s povjerenjem. Vjerski je život u mojoj obitelji bio na visokoj razini. Potječem iz katoličke obitelji. Redoviti odlazak na svetu misu, župno pjevanje, vjeronauk te kasnije kateheza za mlade doprinijeli su razumijevanju moga životnog poziva.

U dubljemu razumijevanju poziva – što znači uopće biti pozvan od Gospodina – i na koncu pri mojoj konačnoj odluci da pristupim redu franjevaca konventualaca, pomogle su mi duhovne vježbe. Spoznaja da Gospodin odabire te da je on taj koji poziva jednostavno me oduševila.

NEMA DOSTOJNIH TOGA POZIVA, SVE JE DAR!

Za braću konventualce sam čuo najprije za vrijeme sezonskoga rada u Puli, gdje sam pri-

padao župi sv. Frane te tamo i odlazio na svetu misu. Tek sam nakon toga čuo detaljnije za braću u Vinkovcima, što je zanimljivo jer sam iz Vinkovaca, ali valjda je Gospodin tako htio. Kao pravi Otac zna se on malo našaliti s nama.

Zatim sam po preporuci fra Ilije Miškića iz samostana sv. Antuna Padovanskoga u Vinkovcima otisao na dane otvorenih vrata klerikata koje su organizirali klerici Provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA

Moram reći da doista ništa nisam očekivao od dana otvorenih vrata. Bio sam među onima koji su došli odmoriti se od svakodnevice, kako promotivni plakat lijepo kaže. Ondje sam upoznao puno fantastičnih ljudi, obogatio se duhovno u tri dana i predao zamolbu za ostanak u istome samostanu. Zašto? Zato što sam se u tome samostanu i s tim dečkima te magistrom osjećao kao doma više nego bilo gdje drugdje.

Rekao bi čovjek: prvotni entuzijazam. Sa sigurnošću tvrdim da nije jer dok ovo pišem i dok vi ovo čitate – isto se osjećam: kao doma, točnije u domu Oca svoga. Franjevac je svakako više čovjek srca nego razuma. Srce se zavuče i ondje gdje razum ne može: u predjele duše Oca nebeskoga i Majke Marije gdje je sigurno cilj svima boraviti. Malo prije predaje zamolbe polagao sam državnu maturu. Uspješno je položivši upisao sam Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu, filozofsko-teološki smjer, te mirno započeo svoje ljeto.

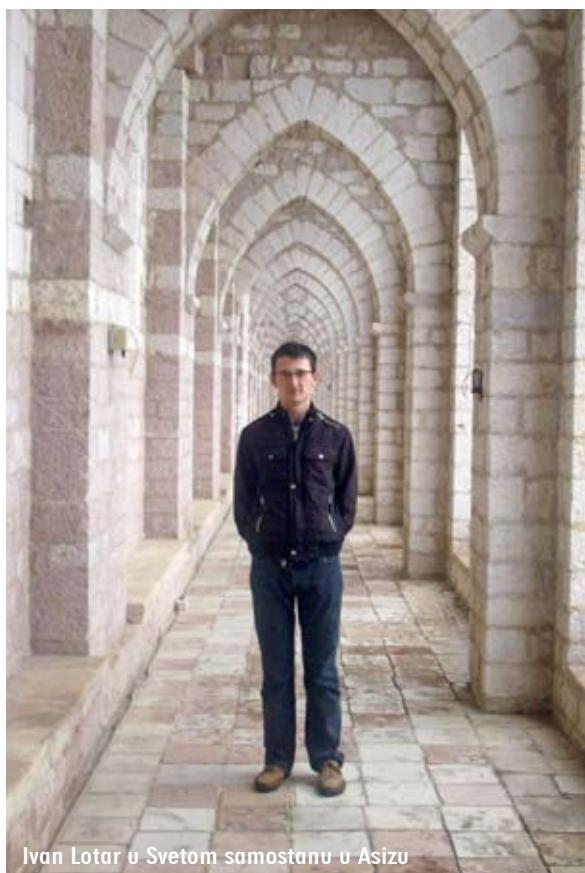
BORAVAK NA CRESU

S dopuštenjem oca provincijala zaputili smo se, subrat Dado i ja, na otok Cres gdje nas je srdačno dočekao magister novaka, fra Zdravko Tuba. Na Cresu smo proveli doista ugodno ljeto, obnovili poznavanje engleskoga jezika u komunikaciji s turistima i susreli se s talijanskim. Pomagali smo braći u svakodnevnim poslovima: u muzeju, samostanskoj galeriji bogatoj umjetninama te vrtu. Rad u vrtu mi je bio najdraži od svih poslova. Volim biti u prirodi, pa tako i raditi u prirodi s braćom. Uistinu, odiše Božjom prisutnošću. Sve u sve-mu, iznimno bogati i plodno ljeto!

Fra Tuba nas je lijepo uveo u franjevački način života, redovitom zajedničkom molitvom naučili smo moliti brevir, a uz molitvu časoslova naučili smo da je rad jedna od najplodnijih molitava i načina susretanja s Kristom. Doista mu hvala na ugodnu ljetu!

SVJETLA BUDUĆNOSTI

Što dodati na kraju? Ispred mene je prava životna avantura: prepuna padova i ustajanja, crnoga i bijelog, ali ispred mene je najprije moj križ: da se sjetim da je križ jedini siguran put u vječnost te da s Kristom doista mogu sve! Zatim križ jeruzalemski: da se sjetim da je Jeđan sve to već prošao i ponio na svojim leđima jer me ljubi! Pa tko ne bi sve učinio za njega i tako donio obilan plod te ostvario svoj smisao. Jer naš smisao i jest u njemu. S Marijinim molitvama idemo naprijed, prema Ocu do Cilja. Jer u njemu možemo sve! ■



Ivan Lotar u Svetom samostanu u Asizu



Ivan Lotar ispred Bazilike sv. Petra

PIŠE: IVAN LOTAR

LA PRIMA VOLTA IN ITALIA

PUTOVANJE RIM, CASCIA, CORINALDO, ASIZ

"Radujem se u Gospodinu, radujem!" uzviknuo sam kada mi je fra Josip Blažević priopćio da putujem s njime i dvojicom subraće, fra Markom i fra Stjepanom, u Italiju na pet dana. Kao i inače, nisam najbolje spavao noć prije puta, stoga sam dio propuštenoga sna nadoknadio putem u automobilu. Moram priznati da sam bio stvarno uzbudjen!

Inače, jako volim putovati svuda i svim vrstama prometnih sredstava. Putovati u Italiju, središte Rimokatoličke crkve, naše majke, bila mi je osobita radost. Upravo se tu sjetim izreke jednoga sveca: "Tko nema Crkvu za Majku, nema Boga za Oca!" Potpuno se slažem!

Cijelim nas je putem pratilo lijepo vrijeme. U automobilu smo se zabavljali pjesmom, vicevima, fotografiranjem i razgovorom dok smo se krijepili molitvom (i sendvičima). Činjenica: Italija ima doista puno tunela, tko bi ih sve izbrojio!

RIM

Stigli smo na naše prvo odredište: Rim. Vječni grad. Zaista bogata prošlost toliko puta i

na toliko različitim načina ispričana! Svejedno. Rim se mora doživjeti, probati, vidjeti.

U Rim smo stigli navečer u samostan u sklopu kojega je i teološki fakultet sv. Bonaventure, Seraphicum, gdje nas je ugodno dočekao naš klerik, fra Željko Klarić, koji ondje studira.

Poslije večere nas je izveo u kratku šetnju Vječnim gradom. "Rim noću – to se mora vidjeti!" rekao mi je. Nisam bio protiv. Krenuli smo. Prvi doživljaj – vožnja metroom – meni prvi put, a jedan od subraće gotovo je zaglavio na stanici. Bilo je doista smiješno!

Od drevnoga Rima najprije smo obišli Koloseum. Predivna građevina!

Fra Željko nas je strpljivo proveo starim dijelovima grada, kroz strogi centar, i s radošću nam pokazivao sve vidljive znamenitosti. Sve smo to brižljivo fotografirali.

Građevina koja me se osobito dojmila bila je Oltar domovine. Stvarno prekrasno!

Još neke činjenice o Italiji: Talijani su vrlo hrabri vozači. Rim ima jako čistu vodu te puno fontana. Obišli smo samo neke.

Nakon šetnje zaputili smo se u Seraphicum.

Idućega nas je dana čekao cjelodnevni obilazak Rima. Svanulo je predivno jutro nad Rimom, toplo i vedro! Spremni smo za nastavak avanture. Najprije nam je fra Željko, uz sve obaveze u samostanu i oko diplomskoga rada, pokazao Seraphicum i okolicu.

Kroz Andeoska vrata stupio sam prvi put u životu u središte svoje majke Crkve: Trg svetoga Petra. Uz stroge mjere sigurnosti ušli smo u baziliku.

Veći dio vremena nisam govorio (čuda se događaju na svetim mjestima) od divote koju sam zatekao. Zagrlivši nogu kipa sv. Petra obećah, malom gestom, vjernost Katoličkoj crkvi. Obišavši grobove dvojice velikih papa, Pavla VI. i Ivana Pavla II., zaputili smo se prema Luteranskoj bazilici. Famozna građevina koju je dao izraditi car Konstantin u 4. stoljeću. Zatim smo otišli u crkvu svetoga jeruzalemskog Križa gdje smo vidjeli relikvije Kristove muke: čavle kojima su proboli Otkupiteljeve ruke i noge, trnje koje je bolo Spasiteljevu glavu u najtežim trenutcima muke...

Donijela ih je sveta Jelena Križarica u vrijeme križarskih ratova iz Jeruzalema u Rim, spasivši ih tako od navale pogana. Ondje smo vidjeli i vjernu kopiju Torinskoga platna. U jednomu dijelu crkve nalazi se grob službenice Božje Antoniette Meo. Antonietta je najmlađa kandidatkinja za sveticu u povijesti Katoličke crkve. Njezina je biografija je vrlo impresivna! Živjela je po uzoru na duhovnost sv. Terezije od Djeteta Isusa.

Sljedeća je postaja bazilika sv. Marije Velike. Izgrađena je u doba Efeškoga koncila kao rezultat proglašene dogme da je Blažena Djevica Marija *theotokos*, Bogorodica. Naše se putovanje nastavilo u neočekivanu smjeru.

Od Rima do Asiza zaustavili smo se u Casciji, gdje smo posjetili svetište i grob glasovite svecice svete Rite te u Corinaldu gdje smo vidjeli svetište i rodnu kuću svete Marije Goretti.

ASIZ

Putovanje smo nastavili prema Asizu. Odredište Sacro Convento, Sveti samostan. Moram priznati da sam ovoga puta puno dulje šutio gledajući iz podnožja brda građevinu, veliku građevinu male braće.

Srdačno su nas dočekali naši novaci fra Milan Gelo i fra Josip Ivanović.

Parkiravši automobil, uvezvi stvari i raspakiravši ih, zaputili smo se, s našim novacima, na večeru sa subraćom iz samostana. Nakon večere uslijedila je šetnja oko samostana s novacima i ugodan razgovor u radosti jer ih doista dugo nismo vidjeli. Naš magistar fra Josip bio je posebno radostan. Umorni od putovanja zaputili smo se u svoje sobe.

Svanulo je moje prvo jutro u Asizu! Doduše, ne tako toplo i sunčano kao u Rimu, ali na neki čudesan, franjevački način, ljepše. Radosni, uputili smo se na svetu misu u baziliku sv. Franje. Zajednička molitva u Svetomu samostanu doista je duboko iskustvo bratske ljubavi i sjedinjenja s Kristom. Nakon doručka su nas fra Milan i fra Josip rado proveli kroz samostan te nam pokazali neke njegove ljepote. Bio sam prvi put u Asizu, stoga mi je fra Josip Blažević približio prošlost samostana: umjetnina, religijija i groba sv. Franje.

Novaci su bili vrlo gostoljubivi prema nama. Vidjelo se da su doista sretni ovdje. Raspored im je potpuno ispunjen, ali tvrde da se raduju da je tome tako.

U tijeku prijepodneva posjetili smo Porcijunkulu i ondje, sasvim neplanirano, došli točno u podne te izmolini Andeo Gospodnji. Uslijedio je Srednji čas na brobu, ručak i odmor. Poslijepodne smo obišli crkvu, samostan i grob sv. Klare Asiške. Ostatak dana proveli smo u razgovoru i ugodnu druženju s novacima. Zaista se nadamo da smo ih barem malo ohrabrili svojim posjetom za nastavak novicijata. Uvijek će biti u našim molitvama! Braćo, držte se!

POVRATAK KUĆI

Zalaskom sunca u ponедjeljak završio je naš boravak u Asizu, a izlaskom u utorak započeo povratak u Hrvatsku. Teško je zaokružiti ovih pet predivnih dana u Italiji i biti savršeno objektivan ili uopće objektivan. Bilo mi je doista predivno! Zahvaljujem ocu magistru što me je odlučio povesti, subraći klericima na strpljivosti i humoru, novacima na profesionalnoj ulozi vodiča. Najviše hvala dragomu Bogu jer je ovo putovanje njegov očinski dar meni, njegovu djetetu. Hvala ti, Oče!



PIŠE: DADO FELBAR



DUHOVNI POZIV

ČIMBENICI KOJI POSPJEŠUJU RAZVOJ ZVANJA

Poziv nije matematička jasnoća, nego to je sigurnost vjere, kao što je bio slučaj s Abrahamom kojega Bog zove da krene u nepoznato. Ako tražimo stopostotnu sigurnost, nikada je nećemo naći. Ljubav je rizik, ali taj je rizik u rukama Božjim, ne našim. Zapravo, sigurnost će rasti sve više kada se iskreno odgovori na ono što se traži. Poziv je spoznaja da smo dio predivna i otajstvena Božjega plana u kojem svatko od nas u slobodi slijedi onaj zov koji je usađen u nama od začeća. Tada se upitam: "O, Bože, zašto si pozvao mene kada oduvijek znaš tko sam i što sam? Oduvijek znaš moju slabost. Oduvijek znaš svaki moj problem. Oduvijek znaš moj grijeh i teret. I onda ti zoveš mene?"

Na ova ču pitanja dobiti odgovor tek u vječnosti, ali već sada znam da Bog zove jer neizmjerno voli. Bog želi da se svi ljudi spase i zbog toga spasenja zove i mene jer on nas je u dlanove svoje urezao i, kako kaže Sv. pismo, više se raduje jednomu obraćeniku nego tisućama

pravednika. To ne znači da Bog bez mene ne može drugoga spasiti, nego Bog i mene spašava po drugome. Na daru poziva i mogućnosti nasljedovanja Isusa Krista po primjeru sv. Franje iz Asiza mogu samo Bogu zahvaljivati svakoga dana i noći. Ne mogu opisati koliko sam radostan i ispunjen što mi je darovano nasljedovati Krista upravo na ovakav način. Kolika li je radost živjeti u samostanu, živjeti s braćom i gledati svakoga stvora kao brata i sestru! Doista nema veće radosti od svakodnevne euharistije, susreta s Bogom. Ono što mogu jest željeti i moliti da svatko osjeti tu ljubav.

VAŽNOST OBITELJSKOGA ODGOJA ZA PREPOZNAVANJE DUHOVNOGA POZIVA

Za rađanje i prepoznavanje duhovnoga poziva kod mlađih od velike je važnosti obiteljsko ozračje. Istina, Bog može pozvati, i ponekad poziva, i djecu iz obitelji koje ne žive uzornim kršćanskim životom.

No ipak, poziv se češće rađa unutar zdravih kršćanskih obitelji koje žive kršćanske vrednote. Nažalost, mnogi se roditelji danas plaše svoje dijete darovati Bogu u duhovnom zvanju. Ovom konstatacijom ne želimo osudivati roditelje, želimo samo reći da je to pokazatelj njihova odnosa s Bogom: to je znak nedostatka vjere i ljubavi. Prema tome, vjeruješ u Boga ako si spremna/a potpuno mu se predati, svim mu se srcem darovati. Potrebne su vjera i ljubav da se u Božjemu pozivu prepoznaju dar i čast. Na to podsjeća i potiče i sluga Božji papa Ivan Pavao II. u svojoj apostolskoj pobudnici o posvećenom životu kada veli: "Vi, roditelji, zahvaljujte Gospodinu ako je pozvao u posvećeni život neko od vaše djece. Njegujte želju da date Gospodinu neko od vaše djece za rast ljubavi Božje u svijetu. Koji bi vam plod bračne ljubavi mogao biti ljepši od toga?" Papa traži od roditelja ne samo spremnost da daruju svoje dijete Bogu, nego i da njeguju želju da Bog iz njihove obitelji pozove neko od njihove djece. Poziv je iznad svega inicijativa Božja. Ali kršćanski je odgoj prije svega taj koji omogućuje velikodusan odgovor na poziv Božji: "U krilu obitelji roditelji trebaju svojoj djeci, riječu i primjerom, biti prvi vjerovjesnici i gajiti u svakome njemu vlastito zvanje, a posebno ono sveto."

Tako, "ako roditelji ne žive evanđeoske vrijednosti, mladić i djevojka teško mogu razabratiti poziv, shvatiti potrebu za žrtvama s kojima se treba uhvatiti u koštac, procijeniti ljepotu cilja koji treba dostići. Naime, upravo u obitelji mlađi stječu prva iskustva evanđeoskih vrijednosti, ljubavi koja se dariva Bogu i drugima. Potrebno je također da oni budu odgojeni za odgovornu uporabu vlastite slobode, da budu raspoloženi živjeti, prema svome zvanju, najuzvišenije duhovne stvarnosti".

VAŽNOST MOLITVE

U OSTVARENJU DUHOVNOGA POZIVA

To znači: žetva je tu, ali Bog se želi poslužiti ljudima da se ona žanje. Bog treba ljudi. Treba takve koji će reći: Da, spremam sam postati žetveni radnik, spremam sam pomoći da ta žetva, koja dozrijeva u ljudima, stvarno može ući u žitnice vječnosti i postati Božja vječna zajednica radosti i ljubavi. Zvanja ne možemo jed-

nostavno "praviti", ona moraju doći od Boga. Ne možemo, kao možda u drugim zvanjima, ciljanim menadžmentom, odgovarajućim strategijama, jednostavno regрутirati ljudi. Zvanje mora uvijek naći put od Božjega srca do čovjekova srca. Pa ipak, da bi ono moglo stići u ljudsko srce, potrebna je i naša suradnja.

Moliti Gospodara žetve zvanja prije svega znači moliti (se Bogu) za to, ganuti njegovo božansko Srce i reći: "Učini! Probudi ljudi! Zapali u njima oduševljenje za evanđelje i radost zbog evanđelja. Učini da spoznaju da je ono blago iznad svih blaga i da onaj tko ga otkrije, mora ga dalje davati!"

Ganimo Božje Srce! Ali molitva Boga ne događa se samo u molitvenim riječima, nego prije svega u tome da riječ postaje djelo te tako iz našega vapijućeg srca u druga srca preskače iskra radosti zbog Boga, radosti zbog evanđelja, spremnosti da se kaže "da". Kao ljudi molitve, kao oni koji su ispunjeni njegovim svjetлом, dolazimo drugima, uvlačimo ih u svoju molitvu, u nazočnost Božju, koja onda čini svoje. U tomu smislu želimo uvijek iznova moliti Gospodara žetve, ganuti njegovo Srce, a s njim u svojoj molitvi dotaknuti i srca ljudi da Bog po svojoj volji u njima može učiniti da dozrije "da", spremnost, zatim postojanost da kroz sve te zbrke vremena, kroz žegu dana, a i kroz tamu noći, vjerno ostanu u njegovoj službi i od njega uvijek iznova spoznaju – makar je to mučno – da je ta muka lijepa, da je korisna jer pomaže doći do onoga pravog, naime, da ljudi prime ono na čemu će graditi: Božje svjetlo i Božju ljubav.

POZIV MLADIMA!

I na kraju, zaključimo riječima sluge Božje Ivana Pavla II., koje je on uputimo mladima:

"Vama, mladi, kažem: ako osjetite Gospodinov zov, ne odbijajte ga! Radije se hrabro uključite u velike struje svetosti koje su pokrenuli znamenite svećice i sveci u pratnji Krista. Njegujte tipične čežnje vaše dobi, ali pristajte spremno uz Božji plan o vama ako vas on poziva da tražite svetost u posvećenom životu. Divite se svim djelima Božjim u svijetu, ali znajte uprijeti pogled u stvarnosti određene da nikada ne zađu."



PIŠE: FRA MILAN GELO



FRANJIN GUBAVAC

NOVAK PRED FRANJINOM OPORUKOM

"Gospodin je meni bratu Franji dao da ovako počnem pokoru: dok sam bio u grijesima, bilo mi je previše odurno i pogledati gubavce. I Gospodin me sam dovede među njih i počeh suojećati s njima. Dok sam se vraćao od njih, pretvori mi se u duhovnu i tjelesnu slast ono što mi bijaše odurno..."

(Oporuka 1-3.)

Zašto sveti Franjo na početku oвoga spisa, koji je napisan pred kraj njegova života, uz spoletski san, iskustvo bolesti, jednogodišnje za-točenistvo u Perugi ili uz riječi koje je čuo u crkvici svetoga Damjana, prije svega spominje gubavce? Zašto su oni uopće bitni u životu sveca? Ovako važan tekst franjevačke duhovnosti počinje nečim pomalo čudnim, ali i tečakom presudnim u početcima Franjina obraćanja.

Opće je poznato tko je Franjo bio prije obraćanja: konjanik, veseljak i plemić. Jedan od mnogih u tadašnjemu umbrijskom gradiću, no ipak drukčiji od ostalih. Možda ih je sve povezivala želja za moći i oholost. Franjo je, uz sve

sličnosti s ostalima, bio različit zato što je i prije obraćanja bio milosrdan prema siromašima i potrebitima. O Franjinu se susretu s gubavcem često kaže da je poljubio gubavca. Međutim, što je bilo poslije? Nije samo jedan trenutak mogao toliko utjecati na njegov život. Zasigurno ovi prvi stihovi Franjine Oporuke njegovoj braći nisu izraz nostalгије za tim susretom, nego po-kušaj naglašavanja važnosti. Dok je jahao oko Asiza, često je susretao gubavce koji su mu hitali u susret, no on je bježao od njih. Nitko nije trčao gubavcima u susret, stoga je činio isto kao i ostali građani Asiza. Iako bi im dao milostinju, to je činio sa svoje staleške visine, uostalom, bijednici nisu mogli nikako činiti dio njegova zlatnoga svijeta.

Biti gubavac u to vrijeme, ali i danas, ako se ne liječi, značilo je biti smrtno bolestan. To su bili etiketirani ljudi, puni rana, sumorna pogleda s očima punim tuge, svjesni svoje bijede i budućnosti. Kako je Asiz, kao i danas djelomično, bio zidinama opasan grad, nisu mogli ući u grad, nego su boravili izvan, u zabačenim područjima, tzv. lječilištima. Bili su nezbrinu-

ti, odbačeni, zadnji od posljednjih, umirući bez imena nedostojnije od životinja. Njih se moglo vrlo lako prepoznati zato što su imali posebnu odjeću, a i lice ih je izdavalо. Morali su boraviti u lječilištima i ako bi ih tko od građana zatekao izvan tih mјesta ili u blizini grada, imao bi ih pravo ubiti ne odgovarajući nikomu za počinjeni zločin. Ako bi netko dodirnuo gubavca ili ako bi gubavac nekoga dodirnuo, taj više ne bi imao pravo ulaska u Asiz. Postao je stoga gubavac znajući posljedice i daljnji tijek svoga života.

Franjo je bio svjestan što slijedi poslije toga čina. Uz sve ovo Franjo, vođen Božjim duhom, susrevši jednoga gubavca, silazi s konja svoje oholosti, sebičnosti i umišljenosti i postaje jedan od onih od kojih je koji dan ranije bježao. Kao što rekoh, nije samo jednom susreo gubavca, tijekom više godina činio je ove herojske pothvate i tako mu se pretvorilo u duhovnu i tjelesnu slast ono što mu bijaše odurno. Ovaj susret nije značio puno za Franju, nego je značio sve. Nema više povratka u Asiz, postao je jedan od prezrenih, riskira život znajući da može dobiti gubu i za koji mjesec umrijeti. Ne samo da je bio milosrdan prema njima, ne samo da ih je posjećivao, on je živio s njima i postao im prijatelj. Ovim je činom konkretizirao svoje obraćenje postavši sličan Onome koji je sam bio "jedan od posljednjih", a bilo mu je sasvim jasno da se sličnošću mjeri ljubav. Serafski je otac bio svjestan nečuvene ljubavi koja mu se obznanila znajući da se preuzvišeni Sin Božji odrekao svoje nebeske slave kako bi postao jedan od nas. U gubavcima vidi samoga Krista koji je sam bio odbačen, prezren i u konačnici tako krvnički ubijen.

Izvori govore da je Franjo boravio najmanje tri godine s braćom kršćanima (tako ih je zvao). Ovu činjenicu i danas svjedoči crkvica Marije Magdalene nedaleko od Asiza, u blizini Rivotorta, gdje je boravila prva franjevačka zajednica. Svi oni koji su željeli izbliže slijediti Franju, morali su boraviti s gubavcima služeći im i proseći za njih milostinju.

Prva je generacija franjevaca svoj novicijat provodila živeći s onima koje nitko nije htio ni pogledati. Franjo je zajedno sa svojim prvim sljedbenicima odgovarao na pitanja: Tko si ti? Tko sam ja? Bog je upravo preko gubavaca dao Franji prave odgovore. Ti se odgovori mogu sa-

žeti u poznate franjevačke riječi: malenost, siromaštvo, poniznost, jednostavnost, radost... Zašto? Franjo je učio od onih koje su svi prezreli i odgovorio sebi na pitanje: Tko je Krist? i shvatio što mora činiti kako bi postao barem malo više Kristov.

Pobjedivši sama sebe mogao je ići prema Kristu; služeći gubavcima, služio je Kristu! Naslijedujući Krista postaje brat svima, naprije naspotrebiteljima i najsromičnjima.

Franjo je pobijedio svoj egoizam poljubivši gubavca, uživajući ljepote primljene Božje milosti, ali ujedno i pravu vrijednost svoga životnog izbora. No unatoč tomu svemu, kako to da se gorčina pretvorila u slatkoću? Izgleda nemoguće! Možda zvuči samo kao lijepa pričica, no ipak to nije. Ne samo da se suprotstavio egoizmu koji je utkan u biće svakoga čovjeka, nego je zaboravio sam sebe.

Dok je bio mladić, sam se navikao na gozbe, raskoš i na to da bude služen, i najednom postaje sluga. Franjo je otkrio milosrdan pogled kojim Bog gleda svoje stvorenje – čovjeka. Taj ga je pogled u jednom trenutku potpuno preokrenuo od težnje za nadmoći i vlašću prešavši na težnju za zajedništvo. Od toga trenutka vremenom su se samo povećavale njegova dobrota i sličnost Gospodinu. Kao što smo rekli, Franjo je našao svoga gubavca i poljubio ga postavši Kristov vitez bez konja! Što je Bog od njega tražio, on je u potpunosti izvršio.

Međutim, tko je moj gubavac i gdje se nalazi? Možda sam sam sebi ili...? Možda sam ga već našao, ali ga nisam zagrlio? Na koncu, želim li uopće sići s konja svoga egoizma? Jesam li spremam napustiti sigurnosti ovoga svijeta i prepustiti se sigurnosti Onoga koji mi je svojim životom zajamčio život? Možda me Krist poziva na jedan drugi put, meni za sada nejasan?

Sve ovo što je učinio asiški siromah nije učinio svojim snagama niti pronalazeći snagu u drugima. U sebe se nije uzdao zato što je bio svjestan svoje bijede, iskusio je svoju slabost i bolnu spoznaju vlastitoga ništavila. U druge se nije uzdao, zato gaje većina dotadašnjih "priatelja" napustila...

Za sve je ovo trebalo hrabrosti, hrabrosti koja je izvirala iz njegova duboka predanja u ruke Onoga koji je Svetišnji! Možda nam mudrost ovoga siromaha može pomoći... ■



POČETNA

TKO SMO MI

ODGOJNE
USTANOVE

AKTIVNOSTI

DUHOVNI POZIV

FOTOGALERIJA

VIJESTI

KONTAKT

“**Pogledaj ne idem li putem pogubnim, i povedi me putem vječnim.** Ps 5,5”

PIŠE: FRA VLADIMIR VIDOVIĆ



SEMPER MINOR

PREDSTAVLJAMO
KLERIKATSKE INTERNETSKE STRANICE

INTERNET KAO IZAZOV

Jedan od velikih izazova današnjice za Crkvu svakako je internet. Crkva je u tomu području poprilično spora. To dokazuje i činjenica kako se Vatikan otvorio internetu u pravomu smislu riječi tek 2002. godine – i to izdavanjem dokumenata o internetu: “Etika na internetu” te “Crkva i internet”. U Crkvi u Hrvatskoj također nije do kraja prepoznata mogućnost interneta kao medija. Možemo reći da su većinu web stranica vjerskoga sadržaja pokrenuli upravo vjernici laici, dakle pojedinci, koji su shvatili moć interneta i iskoristili ga za svjedočenje svoje vjere.

Popularnost među korisnicima novih oblika komunikacije ne bi nas trebala iznenaditi jer one odgovaraju na temeljnu težnju ljudi da jedni s drugima uspostave odnos. Težnja za komuniciranjem i prijateljstvom utkana je u samu bit

naše naravi. Kada osjećamo potrebu približiti se drugim osobama, kada ih želimo bolje upoznati ili pak želimo da drugi nas upoznaju, odgovaramo na Božji poziv – poziv koji je utisnut u našu narav bića stvorenih na sliku i priliku Boga, Boga komunikacije i zajedništva. Život nije puko izmjenjivanje događaja i iskustava: to je prije traženje istine, dobra i ljepote.

POVIJEST IDEJE

Ideja o pokretanju samostalnih internetskih stranica našega klerikata javila se prošle godine prilikom predstavljanja novoga broja našega časopisa. Tada je ideja bila u povojima, ozbiljnije smo o njoj ponovno razmisli ove godine u jesen kada je prijedlog i službeno dobio odobrenje naših poglavara.

Izrada internetske stranice vrlo je ozbiljan i zahtjevan posao, zahtijeva veliku kompetent-

nost i informatičko znanje, ali potrebni su i kreativnost i volja za radom. Ovdje bih zahvalio gospodinu Nikoli Volariću iz Novoga Marofa koji nam je dao kompletну tehničku potporu, ali i vrlo strpljivo slušao naše želje i lijepo ih realizirao.

SEMPER MINOR

Semper minor – krilatica koju smo uzeli kao geslo naše internetske stranice zapravo označava bit i poslanje koje želimo imati u svijetu. Uz Vox *minorum*, naš časopis, internetska stranica predstavlja jedinstvenu cjelinu. Cilj i glavni motiv pokretanja vlastitih stranica jest u tome da se želimo otvoriti svijetu, da želimo iskoristiti raspoložive mogućnosti internetskoga prostora koji je pred nama prvenstveno za evangelizaciju i promicanje duhovnih zvanja. Oni koji budu nailazili na naše stranice, vidjet će našu prisutnost u svijetu, kao i aktivnosti u sklopu naše primarne formacije, možda nekoga i potakne na razmišljanje o duhovnom pozivu ili barem o vjerskim stvarima. Zanimljiva rubrika koju namjeravamo pokrenuti bit će i Video galerija u kojoj ćemo skupiti prije svega svjedočanstva našega poziva, ali i druge stvari koje određuju naš klerikatski život, sudjelovanje na različitim dogadjajima, putovanjima, predavanjima i slično.

Osim što će posjetitelji naših stranica moći dobiti potpune informacije o našemu načinu života i svjedočenju evanđeoskih vrjednota u

današnjemu vremenu, moći će dobiti i informacije o velikim projektima koje kao klerikat radimo, npr. Dani otvorenih vrata, Molitvena bdjenja, Tečajevi nove evangelizacije i sl.

Pojavljivanje svećenika, redovnika i bogoslova ili cijele odgojne ustanove u jednoj takvoj raširenoj društvenoj mreži predstavlja velik izazov za sve nas. S jedne strane ne može se negirati utjecaj koji internet ima na današnjega čovjeka – pogotovo mlade – ali isto tako može se postaviti pitanje i o uputnosti izlaganja sebe na takvoj vjetrometini. Ipak, ne koristiti sve mogućnosti kao sredstvo u svrhu promicanja evanđeoske poruke i evangelizacije bio bi potpun promašaj. Bitno je znati kako i na koji način ispravno koristiti to novo oruđe.

<http://bogoslovi.ofmconv.hr>

Na kraju bih završio riječima koje je 2002. godine izrekao papa Ivan Pavao II. govoreći upravo o internetu kao novom forumu za navještanje evanđelja. On je rekao: "Internet omogućuje da se milijarde slika pojavljuju na milijunima računalnih zaslona u cijelom svijetu. Hoće li iz te galaksije slika i zvukova izroniti Kristovo lice? Hoće li se čuti njegov glas?" Pred cijelom se Crkvom postavlja ovo pitanje koje nije vezano samo uz internet već i uz ostale medije. Je li Crkva dovoljno zrela da na to pitanje da zreo odgovor? Mi smo svoj odgovor dali! *Semper minor!* (Gotovo sam zaboravio, svakako posjetite <http://bogoslovi.ofmconv.hr>). ■





Sluga Božji Ivan Pavao II. (1920. - 2005.)

PIŠE: FRA ŽELJKO KLARIĆ

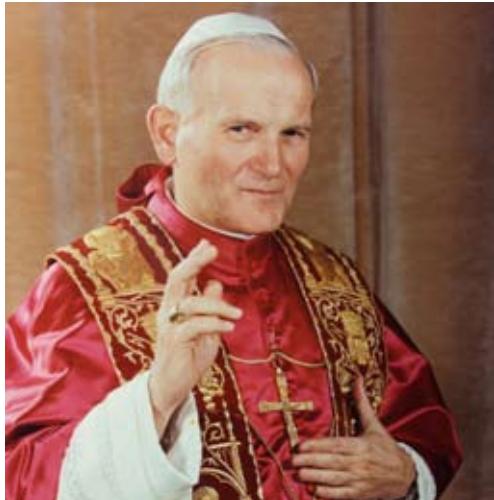
BLAGA USPOMENA NA VELIKOGA SVEĆENIKA



PROMIŠLJANJA O IVANU PAVLU II.

U posljednje sam vrijeme zaljubljen u literaturu i nauk Ivana Pavla II. I što više iščitavam, to više prianjam za njegovu pisanu riječ. Otkrivam bogatstvo tekstova i dubokih razmišljanja o svećeniku i euharistiji i o međusobnu odnosu tih dvaju sakramenata. Otkrivam koliko je volio svoj poziv i koliko je htio svojim primjerom ojačati druge.

Jedan niz njegovih pisama upućen je svećenicima. To su već poznata Pisma Velikoga četvrtka, dan kada je u našoj liturgiji, a i u simbolici Velikoga tjedna, obnova svećeničkih zavjeta i znak povezanosti biskupa sa svojim svećenicima. Papa se je svih 27 godina papinstva (od 1979. pa do 2005!) s posebnom pozornosti obraćao svećenicima potičući ih da budu svjescni dostoanstva poziva na koji su pozvani i za



koji su ređeni. Piše im "kao otac koji se obraća svojoj djeci", često naglašava da su njegova razmišljanja "intimna i prijateljska" jer ta pisma nisu samo slaganje doktrinalnih istina nego kavivanje vlastitoga iskustva živoga Krista. Sveti se Otac obraća svećenicima bratskim dijalogom aktualizirajući izazove, obveze i dužnosti onoga koji djeluje *in persona Christi* danas.

Vrlo su često njegova pisma Velikoga četvrtka bila promišljanja o pozivu za koji kaže da je dar i otajstvo. Zašto je poziv dar i otajstvo? Poziv je dar zbog toga što je darovan odozgor i beskrajno nadilazi svakoga čovjeka. Jednom prihvaćen i zavoljen, taj se dar počinje nuditi i drugima. To je misija svećenika: prihvati dar, voljeti ga i darovati ga drugima. Svaki svećenik to iskusiti tijekom svoga života. To je i misterij božanskoga izbora jer se u njemu ostvaruju one biblijske riječi: "Ne izabrate vi mene, nego ja izabrah vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane..."

Upravo je to dar – govorio je – da svećenik ne ostvaruje sebe sama prihvaćajući poziv od Boga, nego izvršava i poslanje za koje je pozvan. On pomaže drugima da ostvare svoj poziv, pomaže mladima, pomaže onima koji su se uputili prema braku da razumiju vrijednost i važnost vlastitoga postojanja i vlastitoga poziva. Sve prolazi kroz srce svećenika i on postaje sudionik radosti i tuge, razočaranja i nade cijelog čovječanstva.

Svaki je svećenik, u prakticiranju svoje svećeničke službe, posve okrenut prema vjer-

nicima jer on je dobri pastir. Njegov poziv i poslanje obuhvaćaju služenje svakomu čovjeku. Nitko ne može izvršiti službu koju izvršava svećenik, on je nezamjenjiv jer, na prvomu mjestu, vrši službu spasenja. Različiti su načini na koji se ispunja svećenički poziv. Neki rade jednostavno u organizaciji župe, drugi u misijskim zemljama, drugi u području za obrazovanje i edukaciju mladih, drugi opet radeći u različitim mjestima i organizacijama prateći razvoj društvenoga i kulturnoga života; neki su pak uz one koji trpe, one koji su na marginama ovo-ga života, bolesne i osamljene.

Teško je nabrojati pojedinačno sva mjesta i sve načine na koji se ostvaruje svećenički poziv. Ipak, uza sve te različitosti nositelji su jedinstvena poziva: svećenik je nositelj Kristove milosti, on je svećenik *in aeternum*, on nosi karizmu dobrog pastira. Tu karizmu dobrog pastira svaki svećenik mora biti svjestan i nikada je ne zaboraviti.

Najljepši nam je primjer ostavio upravo on, umjetnik u vođenju duša, veliki svećenik i slu-ga Božji – Ivan Pavao II. Njegov primjer neka ojača i ohrabri one koji su se odazvali i odvažili na potpuno predanje. To je potreba Crkve, to je ono što Krist hoće. ■





PIŠE: FRA MARKO JURIĆ



“IMAJTE HRABROSTI OPROSTITI”

PRAVEDNOST JE CILJ OPRAŠTANJA

Oprostiti! Moram priznati, nije mala stvar. Svaki se put začudim razmišljajući o značenju i težini ove riječi. Smislene su riječi jednoga našeg pjesnika kada kaže: "...moglo bi bit da je lakše umrit, nego ljudima reć oprosti..." Zaista, koliko je današnjemu čovjeku teško reći oprosti. Ma, teško mu je samo i izreći riječ "oprosti", a kamoli i uistinu oprostiti. Zašto je to tako? Samo zato što dva susjeda ne mogu oprostiti jedan drugome, često i zbog banalnih razloga, do kraja su života u svađi. Dvije zemlje ratuju zbog toga "oprosti". Zašto?

I sam sam često u takvima situacijama. Dobro ja znam, a sigurno i svi oko mene, zašto je teško oprostiti. Ponos, osveta, "ja sam u pravu", e, to nas muči. Puno se lakše osvećivati, ali svi dobro znamo kakav nas osjećaj prožima dok stojimo u redu za sakrament svete pričesti, a s drugim smo u svađi. Ili, kakav nas osjećaj prati kada smo u blizini osobe s kojom smo u konfliktu. Zašto tu osobu ne možemo pogledati u oči, zašto nam smeta ta osoba?

Besmisleno je biti s nekim u svađi jer i sami smo zbog toga živčani, ljuti, nemirni, ras treseni i osjećamo krivnju jer ne možemo op-

rostiti. Svi to znamo, iako si možda nećemo priznati, osjećamo to, osjećamo da nam smeta jer mržnja čovjeku nije prirodna, jer Bog nas je stvorio iz ljubavi za ljubav. Zašto onda ne možemo oprostiti? Zato što se grijeh upetljao u Božji plan, upetljao se egoizam, naš ponos koji nas "vuče" i ne da nam oprostiti.

Poniznost, krotkost, poslušnost, čistoća... možemo se mi vježbati u svim kršćanskim krjestovima i ponekad je zaista teško, ali siguran sam da je čovjeku današnjice najteže postići krjepost ljubavi prema neprijatelju. Oprاشtanje je oblik ljubavi. A ljubav prema neprijatelju je konkretni oblik oprашtanja, i to najviši mogući oblik.

Oprostiti i uzvratiti dobrim mnogima se čini nemoguće. No ipak, ljubav prema neprijatelju ne samo da je moguća, ona je i nužna jer je to najozbiljniji zahtjev kršćanstva.

Kada bismo bili pošteni, pravedni i pitali se koliko smo puta mi nekoga povrijedili, možda i više nego što smo sada uvrijeđeni, a ipak nam se oprostilo ili da nam nije bilo oprošteno, koliko bismo željeli da nam je oprošteno. Kako onda reći da oprostiti ne želim ili ne mogu?

Osim toga, kršćani smo, a naš je Gospodin bio izbičevan, ispljuvan, pogrđen, ubijen... Je li bio kriv? Je li bio zločinac? Je li to bilo pošteno? Toliko je bio ponižen, ali je oprštao i na smrtnom času i molio za one koji ga ubijaju, a ne zaboravimo da je on Bog.

I Isus traži od nas da oprostimo od srca, potpuno i posve, jer i on je tako činio. Umirući je molio za svoje ubojice. "Oče, oprosti im jer ne znaju što čine" (Lk 23,34). On to još uvijek čini, on nam opršta grijeha i krivnju, i to potpuno.

Papa je Ivan Pavao II. u Sarajevu rekao: "Ne treba čekati da se drugi promijene: tako ni oprاشtanje ili traženje oproštenja ne treba biti uvjetovano pokajanjem na drugoj strani."

Tek kada se pomirim s bližnjima, s braćom, Isus će mi dati oproštenje jer me poziva da najprije molim oproštenje i da oprostim drugima. Oprostiti drugima je početak ponovna uspostavljanja narušenih veza između mene i bližnjih, između nas i Boga, kao uvjet za primanje vode žive. Dok ja odbijam oprostiti i zanemarujem pomirenje s braćom, potpuno je beskorisno vjerovati da i meni Bog opršta. Nije dovoljno otići na sakrament sv. ispovijedi, a kod

kuće je netko zbog mojih uvrjeda bolestan. Prije se treba pomiriti s bratom (usp. Mt 5,23). Bog želi da oprostimo iz ljubavi prema nama jer ne želi da trpimo ni mi ni drugi zbog nas. Mržnjom čovjek pada pod utjecaj Sotone jer Sotona ne može nikada reći ni Bogu ni čovjeku: "žao mi je", "oprosti", "kajem se" i zbog toga je pakao vječan.

Bog ne želi smrt grješnika, već hoće njegovo obraćenje kako bi mogao obilno izliti svoje oproštenje. Praštanje se ne protivi pravičnosti, kako većina pogrešno vjeruje. Ono ide zajedno s ljubavlju i s pravednošću u kojoj ti različiti elementi daju specifičan ton odlukama i konkretnu djelovanju. Ne opršta se bez veze s pravednošću i ljubavlju, ali nismo ni pravedni ako ne uspijemo ljubiti i praštati.

Knjiga Samuelova nam donosi egzemplar teksta u kojemu se prožimaju pravednost i oprashtanje.

"Tada David reče Natanu: 'Sagriješio sam protiv Jahve.' A Natan odgovori Davidu: 'Jahve ti opršta tvoj grijeh: nećeš umrijeti. Ali jer si tim djelom prezreo Jahvu, neminovno će umrijeti dijete koje ti se rodilo'" (2 Sam 12,13–14).

Jahve prima pokoru i kajanje, ali kazna za grijeh ostaje. Očito je da tako velikodušan zahtjev za praštanjem ne poništava zahtjev pravednosti. Dobro shvaćena pravednost jest cilj oprashtanja.

"Za vrijeme progona u Španjolskoj jednoga su svećenika, profesora u Toledo, osudili na smrt. Kada se našao pred izvršiteljima osude, zamolio je da mu pokažu onoga čija će ga kugla pogoditi u srce i razdijeliti ga s ovim životom. Jedan je od izvršitelja odgovorio: 'Ja sam!' Svećenik mu se tada približi, poljubi ga i, vraćajući se na svoje mjesto, uzvikne: 'Brate, ja ti oprštam!'" (G. Gioia)

Ljubiti kao ovaj svećenik, biti toliko zaljubljen u Boga u čovjeku, biti toliko slobodan i prepušten volji Božjoj, e, to želim. Herojski je oprostiti, velika je to stvar, ali nije li bezobrazno ne oprostiti jer Bog je još više nama opratio.

Zato ću ponoviti ono što je papa Ivan Pavao II. rekao, na što nas je pozvao, na završetku pastirskoga pohoda Hrvatskoj, u govoru u zračnoj luci: "Imajte hrabrosti oprostiti i prihvati bližnjega." ■



PASJI JEZIK

PSOVKOM OKALJANA HRVATSKA GRUDA

UVOD

Svaki dan prolazeći ulicom, vozeći se tramvajem ili pak sjedeći u kafiću čujem psovku. Ona je svuda oko nas: u obiteljima, školama i, nažalost, na javnim mjestima. Osim što vrijeda Boga, vrijeda i ljude koji se nađu u dometu te psovke, a vjeruju u Onoga kojega psovač psuje. To me i potaknulo na pisanje ovoga članka.

ŠTO JE TO PSOVKA?

Hrvatska riječ *psovka* dolazi od praslavenske riječi *psovati*, a ona je pak srodnja riječi *pas*. *Psovati* bi značilo "govoriti kome kao prema psu". Vjerojatno odatle i dolazi ona fraza za psovača: "Laje kao pas." U povijesti su psovke uglavnom bile na području blasfemije, svetogrđa ili zazivanja (Božjega) imena uzalud. Izvorno su psovke bile tabu riječi koje su se proširile i profanizirale te ih danas čujemo na svakom mjestu jer psovkom su danas zaraženi svi: djeca, mлади и stari. Crkveni oci kažu: "Psovka je pakleni govor, govor zloduha jer kažu da su psovači gori nego psi i druge životinje. Pas ne laje na svoga gospodara, pa ni kada ga ovaj udari." A psovač vrijeda i svoga Boga i Gospodara bez ikakva razloga. Nikada nećete čuti ateista da psuje, niti komunista da psuje komunizam, niti muslimana da psuje Muhameda ili budista da psuje Buddhu, ali zato ćeš čuti kršćanina kako huli i laje na svoga Boga kao pas.

POSLJEDICA PSOVANJA BOGA?

Postoje ljudi koji kažu da psuju iz navike, ima i onih koji psuju ime (Božje) iz mržnje, a neki kažu da je psovka samo nedostatak voka-

bulara pa tako psovkom izražavaju svoje osjećaje, bijes, srdžbu, zaboravljujući da je i to grijeh. Bilo kako bilo, za one koji su vjernici Sv. pisma oštro osuđuje psovku. Za ljude koji nisu religiozni postoji knjiga ponašanja koja se zove *bonton*, što znači dobar ton, i koja se također oštro protivi psovki. Psovka ili hula protiv Boga izravno se protivi drugoj Božjoj zapovijedi, protivi se štovanju koje dugujemo Bogu i njegovu svetom Imenu. Po svojoj je naravi težak grijeh. KKC kaže: "Ne uzimaj uzalud imena Jahve, Boga svoga jer Jahve ne opršta onome koji uzalud izgovara ime njegovo" (Izl 20,7). Sveti Augustin kaže: "Židovi su učinili manji grijeh kada su Isusa razapeli na križ, nego što čini psovač kada promišljeno psuje Boga." Svaki će psovač, kada ga pitate zašto psuje, pokušati naći opravdanje, ali Bog jasno kaže: "Ne spominji moje ime uzalud!" Njemu ne možemo lagati jer ćemo jednoga dana stati pred njega i odgovarati za svaku riječ. U Levitskom zakoniku piše: "Tko god opsuje ime Boga svoga, neka snosi svoju krivnju, tko izgovori hulu na ime Božje, neka se smakne stranac ili domorodac, ako pojhuli na ime Božje mora umrijeti" (Lev 24,15). Zato, kako kaže psalmist, zlikovac sam sebi jamu kopa, a tako i psovač sam sebi prouzrokuje vlastitu smrt. Sve mu se vraća, kako to lijepo kaže sv. Ivan Zlatousti: "Kao što kamen, bačen uvis protiv zvijezda, njima ne nanosi nikakve štete, nego u padu udara onoga, koji ga je i bacio, tako i onaj koji Boga psuje, ne čini nikakva zla, nego sam sebi prouzrokuje vječnu smrt."

TREBA SE BORITI PROTIV PSOVKE

Do krvi se treba oduprijeti grijehu jer nas on vodi u smrt. Isus je došao i umro za sve ljudе

da život imaju i zato Bog kaže: "Nije meni do smrti bezbožnikove, već da se odvrati od zlog puta svojega i da živi" (Ez 33,11). Zato, ako čovjek i psuje, ne treba se predati, već se uhvatiti u koštač sa psovkom i "odbaciti sve ovo: srdžbu, naglost, zloču; izbacite iz usta svojih psovku i sramotnu riječ" (Kol 3,8) i treba početi hvalit

Boga i blagoslivljati ga. Naslijedujući primjer sv. Franje, koji je ispjevao Pjesmu stvorova, i mi trebamo dati hvalu Bogu u svemu što postoji jer sve njemu pripada. Temeljni je grijeh neodgovornost za sebe! Stoga nemoj odgađati ništa, već danas počni raditi na sebi jer tvoj je život i u tvojim rukama.





IZ KRONIKE NAŠIH ODGOJNIH USTANOVA ZA 2010. GODINU

SIJEČANJ

6. – U samostanu održana tombola i prvi ovogodišnji kapitol klerika.

7.–9. – U našemu malom sjemeništu održane su duhovne vježbe i susret ministranata sedmoga i osmoga razreda. Voditelj je bio fra Antun Gašparić, koordinator postulant Josip Ivanović, a suradnici klerici i postulanti.

VELJAČA

2. – Na Dan posvećenoga života klerici sudjelovali u zagrebačkoj katedrali na euharistijskom slavlju i obnovi redovničkih zavjeta koje je predslavio pomoći biskup zagrebački Valentin Pozajić. Agape je pripravljen u samostanu sv. Franje na Kaptolu.

10. – Povodom blagdana bl. Alojzija Stepinca i njegove 50. objetnice smrti klerici sudjelovali na svečanom euharistijskom slavlju u zagrebačkoj katedrali. Svetu je misu predslavio nadbiskup zagrebački kardinal Josip Bozanić.

26.–28. – Klerici s magistrom i mladima organizirali trodnevnu duhovnu obnovu za župljane župe našega fra Zlatka Vlaheka sv. Marije Magdalene u Ivancu.

OŽUJAK

6. – Jednodnevni izlet klerika i postulanta u Muzej neandertalaca u Krapini i Tuheljske toplice.

19. – Svoga nebeskog zaštitnika svečano su proslavili: fra Josip Priselac, fra Josip Blažević, fra Josip Petonjić i postulant Josip Ivanović.

28. – Na svetkovinu Cvjetnice klerici, postulanti i sjemeništarci sudjelovali u dijeljenju maslinovih grančica i animiranju čitanja Muke

dok ju je fra Josip Petonjić pjevao na Bijeniku sa župnikom, fra Perom Đidom.

29. – Fra Stjepan Brčina bio na operaciji nosa.



*Čovjek je učenik a bol njegova učiteljica;
život se ne poznaje prije nego se trpjelo.*

TRAVANJ

1.–3. – Vazmeno trodnevљe. Bogoslovi i postulanti sudjelovali su u svečanostima i obredima u župi sv. Antuna, župi sv. Maksimilijana i župi sv. Blaža.

6.–10. – U Fribourgu održan susret bogoslova Srednjoeuropske konferencije (CEC) Reda franjevaca konventualaca. Okupili su se bogoslovi Njemačke provincije sv. Elizabete, Slovenske provincije sv. Josipa i Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

10. – Na povratku iz Švicarske klerici i postulanti posjetili su Torino i prisustvovali otvorenju posjeta Torinskoga platna.

25. – Proslavili imandan fra Marka Jurića uz slavonske delicije.

26.–30. – U creskomu samostanu održao se Redoviti provincijski kapitol na kojem su pomagali fra Vladimir Vidović i fra Nikola Degač.

SVIBANJ

1.-2. – Bogoslovi s magistrom i skupinom mladih organizirali duhovnu obnovu za učenike Nadbiskupske klasične gimnazije.

3. – Proslavljen imendan fra Filipa Pušića i rođendan postulantu Milana Gele.

8. – U Zadru održan Susret hrvatske katoličke mladeži. Mlade iz naše župe vodili su bogoslovi, na čelu s fra Vladimirom. Tijekom tri mjeseca bogoslovi i postulanti mlade su pripremali tjednim tematskim susretima za odlazak u Zadar.

14.-16. – U klerikatu su održani V. dani otvorenih vrata klerikata. Sudjelovalo je 14 mlađica.

29.-30. – U organizaciji Veritasa klerici i postulanti sudjelovali na hodočašću mladih u Padovu. Pješačili su 25 km od Camposampiera preko Arcelle do Padove.

30. – Filip Mazur, sudionik V. dana otvorenih vrata klerikata, došao je na iskustvo života u klerikatskoj zajednici u vremenu od tjedan dana.

LIPANJ

10. – U zagrebačkoj je katedrali slavlјena zahvalna misa i otpjevan *Te Deum* za sve studente Sveučilišta u Zagrebu. Svetu je misu predslavio pomoćni biskup zagrebački, mons. Valentin Pozaić.

13. – Proslavili svetkovinu Sv. Antuna Padovanskoga.

SRPANJ

5. – Oproštajna večer od fra Vladimira koji odlazi u Würzburg, Josipa Ivanovića i Milana Gele koji odlaze prvo na učenje talijanskoga jezika u Rim, a zatim u novicijat u Asiz.

11.-17. – Klerici s magistrom proveli godišnji odmor u Žmanu na Dugomu otoku.

17. – Josip Ivanović i Milan Gelo na sprovodnoj misi za fra Johna Dolana, generalnoga asistenti CAA, u bazilici Dvanaest apostola.

KOLOVOZ

Klerici su proveli mjesec kolovoz u učenju stranih jezika u Italiji i Njemačkoj.

29. – Josip Ivanović i Milan Gelo sudjelovali na slavlju svete mise u bazilici sv. Petra.

29. 8. – 3. 9. – Održane duhovne vježbe na Cresu za klerike i postulante, uz još pokojega fratra, koje je vodio isusovac p. Slavko Pavin.

RUJAN

17. – Oblačenje novaka fra Milana Gele i fra Josipa Ivanovića u Asizu na grobu sv. Franje.

18.-19. – Klerici sudjelovali na redovničkom tjednu u franjevačkom samostanu u Dubravi.

26.-29. – Klerici s magistrom animirali Susret mladih svećenika naše Provincije.

29. – U asiškomu samostanu na blagdan svetih arkandela novaci proslavili fra Milanov rođendan.

LISTOPAD

4. – Na svetkovinu Sv. Franje šestorica klerika produžila je svoje privremene zavjete.

5. – Novaci započeli s prvom etapom novicijatske škole s temom “Život pokore – kršćansko iskustvo”.

9. – Susret bogoslova Slovenske i Hrvatske provincije franjevaca konventualaca u Sloveniji.

11. – Novaci posjetili Collevalenziu, svetište Milosrdne ljubavi.

15. – Novaci posjetili Poggibustone, gdje se sv. Franjo suočio sa zlom i osjetio neizmjerno Božje milosrde.

23. – Đakonsko ređenje fra Zlatka Vlaheka u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskoga. Svetu misu predslavio pomoćni biskup đakovački, mons. Đuro Hranić.

29. 10. – 1. 11. – Novaci sudjelovali na nacionalnom susretu *Giovani verso Assisi*.

STUDENI

2.-6. – Novaci u Osimu na duhovnoj obnovi na kojoj završavaju prvu etapu novicijata. Posljednji su dan posjetili marijansko svetište Loreto.

14. – Proslava Sv. Nikole Tavelića u Šibeniku. Iz Zagreba su išla četiri autobusa hodočasnika koje su predvodili klerici i postulantи. ■

NOVI RADNICI U NJIVI GOSPODNEJOJ

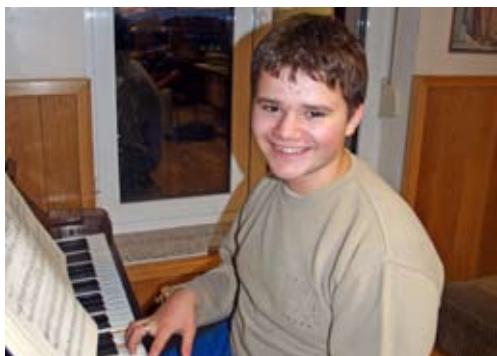


Idalje našoj Provinciji Bog nastavlja darivati nova duhovna zvarja. Naše je sjemenište dobito četvoricu novih kandidata. Klerikatska je zajednica bogatija za dva nova postulanta. Zanimljivo je da postulante povezuje jedan zajednički događaj nakon kojega su obojica odlučili ući u naš red - sudjelovanje na Danima otvorenih vrata klerikata. U nastavku ćemo predstaviti njihove životne priče.



JURICA JURETA – dolazi iz Vinkovaca, iz naše župe BSM u Novom Selu. Tamo se u četvrtom razredu uključio u ministrante te ga nakon nekoga vremena počinje privlačiti mogućnost da nakon osnovne škole dođe u sjemenište. U jeku tih razmišljanja zbio se jedan događaj koji ga je dodatno usmjerio prema tome. Naši su bogoslovi, u svrhu promocije za duhovna zvanja, posjetili njegovu župu. Oduševio ga je njihov primjer i svjedočenje. Bogoslovi su tom prigodom predstavili novi časopis. Naime, bio je to prvi broj *Vox minorum*. U njemu je naš Jurica našao informaciju o odvijanju duhovnih vježba za dječake kod nas u Zagrebu i poželio na njima sudjelovati. Iako je te godine zakasnio, sudjelovao je na onima u sedmom i osmom razredu. Te duhovne vježbe, koje su se održavale u prostorijama

našega sjemeništa, dodatno su mu učvrstile želju za dolaskom u samostan te je u njemu odlučio i ostati.



PETAR KRAŠEK – U pitomom Hrvatskom zagorju nalazi se gradić imenom Ivanec, mjesto odakle dolazi drugi član našega sjemeništa. Kaže da je poziv osjetio još dok je bio sasvim malen, sa svega pet godina. U prvom je razredu postao ministrant i to ga je uvelike ispunjavalo. Veselo je služio kod oltara i upijao svaki dobar primjer svojih župnika i posebno kapelana koji su bili zaduženi za rad s ministrantima. Iz godine u godinu zvanje je u njemu sve više raslo te nije mogao ni zamisliti da bi u budućnosti mogao biti išta drugo osim svećenik. Kako je Ivanec rodni kraj našega sadašnjeg đakona fra Zlatka Vlaheka, Petar je bio povezan s fratrima. Tako i on sudjeluje na nekoliko naših duhovnih vježba i nakon posljednjih početkom ove godine definitivno odlučuje nastaviti razvijati svoje zvanje u našem sjemeništu.

LUKA JURIĆ – Još jedan Vinkovčanin iz župe BSM u Vinkovačkom Novom Selu. Dolazi iz dobre i pobožne obitelji čiji se plodovi već vide po najstarijemu sinu, našemu bogoslovu



fra Marku Juriću. Luka kaže kako ga je upravo takav odgoj i primjer vjere usmjerio prema putu kojim danas korača. Sudjelujući često na misnim slavlјima, poželio je postati ministrantom, što mu i uspijeva u trećemu razredu. Nakon godinu-dvije prvi je put osjetio u sebi duhovno zvanje. Misleći da je to samo trenutno i da ga ta želja neće dugo držati, nije obraćao puno pozornosti na nju. Ipak, prolazili su mjeseci i godine, a to je zvanje postajalo sve jače i sigurnije. Prošao je više duhovnih vježba u Zagrebu i Cresu te odlučio krenuti bratovim stopama u sjemenište. Posebno ga fasciniraju misije i služenje nemoćnima, što je vidio na primjeru mnogih, a najveći mu je uzor Majka Terezija. Želja mu je da jednoga dana kao fratar i on mogne sudjelovati u tome plemenitom djelu.



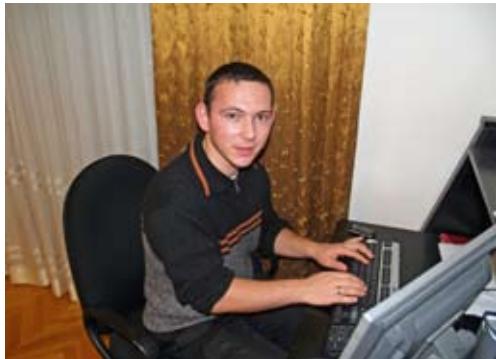
SILVIJO TOPOLOVEC – najmlađi član sjemenišne zajednice, dolazi iz Novoga Marofa gdje također djeluju naši fratri. Njegov je put do sjemeništa bio malo drugčiji od onoga ostalih mu kolega. Nikada nije bio ministrant niti je na ikakav poseban način bio povezan s fratri-

ma. Nikada nije ni razmišljao o duhovnom pozivu. Nikada, sve do ove godine. Bio je osmi razred i trebalo je pomalo gledati kako dalje u budućnosti. U tim traženjima stiže mu prijedlog p. Ante Gašparića da dođe na duhovne vježbe, koji on prihvata. Tu ga je oduševilo sve što je video i doživio te je počeo razmišljati bi li i on mogao živjeti takvim životom. Pitanja su trajala nekoliko mjeseci. Kako smo iz istoga mesta, gotovo susjedi, znali smo se ponekad "čuti" preko facebooka. Zanimljiv mi je bio način kako se polako raspitivao o životu u samostanu, ne htijući ispočetka odati da i njega zanima dolazak k nama. Tako je došla još jedna duhovna obnova u travnju nakon koje je definitivno odlučio prihvatiti Božji izazov i doći u sjemenište.



IVAN LOTAR – "Jesi li ti možda iz Vinkovaca?" upita frizerka jednoga mladića. "A kako znaate?" odgovori on. "A kako znaate?" ponovi ona smijući se. To je naš Ivan, novi postulant, Slavonac iz Vinkovaca (naravno, s bosanskim korijenima). Iako je tek napunio 20 godina, iza sebe ima već obilje životnoga iskustva. Nakon što je završio tehničku školu, radio je u jednoj trgovачkoj firmi u Vinkovcima, a na kratko se okušao i u Puli. Prava je umjetnička duša, glumio je u kazalištu, išao ma folklor i vodio više godina glazbenu emisiju na lokalnoj vinkovačkoj televiziji. Uza sve to svira i klavir, voli citati, a zanimaju ga i strani jezici. Ne voli gledati TV, što i ne čudi jer uza sve ove aktivnosti to jednostavno ne bi stigao. Kao svaka priča o duhovnom zvanju, i njegova je posebna. Shvativši kako ga ovozemaljske stvari ne mogu ispuniti, počeo

je razmišljati o pozivu. Nakon jedne duhovne obnove dobio je i odgovore na svoja pitanja. Ali kako je on koji je iz dijecezanske župe uspio završiti kod fratarja? Jednoga je dana u Vinkovcima spletom okolnosti došao na misu u našu crkvu prvi put. Tu je video neke fratre i odmah mu je u oči upao habit koji ga je fascinirao. Malo-pomalo, stidljivo, zanimao se kod fratarja za literaturu preko koje bi mogao saznati nešto više o njima te je uskoro došao na Dane otvorenih vrata klerikata. Kako sam sada svjedoči, nigdje se nije osjećao više kod kuće nego ovdje, u samostanu. Nakon razgovora i molitava odlučio je napisati molbu za ulazak u klerikat. Kada se vratio kući i priopćio majci odluku koju je donio, ona mu je povjerila kako se upravo za to molila sv. Anti. Ima još jedna zanimljivost. Kada je bio još malen, njegova je baka "prorokovala" kako će njezin unuk jednoga dana otići u samostan. Slučajnost ili ipak ne? Ivan je otvorena osoba koja voli razgovarati, smijati se i šaliti, ali zna biti itekako ozbiljan kada je to potrebno. Kada se neki posao radi, na njega se uvjek može računati. Način na koji režira skećeve za molitvena bdjenja jednostavno je čista fantazija. A kada čujete da netko satima lupa po klaviru pokušavajući unaprijediti svoju vještina, znaće o kome je riječ!



DADO FELBAR – postulant koji dolazi iz maloga mjestoča imenom Velika Črešnjevica koje se nalazi blizu Pitomače. Ima tek 18 godina, ali je u konkurenciji triju sestara i dvojice braće ipak najstariji. Priča o njegovu zvanju zapravo počinje još od malenih nogu. Za to je zaslužna baka koja ga je vodila u cr-

kvu i pomalo upoznavala s temeljima vjere. Možda je ključnu ulogu odigrala časna sestra Ana za koju Dado kaže da mu je poput druge majke. Prije odlaska u školu često bi navraćao u crkvu i tamo joj pomagao oko postavljanja oltara i drugih poslova. Uvijek ga je poticala da dođe na sv. misu, pratila ga na njegovu putu odrastanja savjetima i dobrim primjerom te u njemu tako budila zvanje, a da on toga uopće nije bio svjestan. Kako sam kaže, o toj je mogućnosti ozbiljnije počeo razmišljati tek nakon krizme, ali nije imao hrabrosti već tada upustiti se u tu avanturu što zbog straha, što zbog sumnja da to možda nije za njega. Ipak, ta je želja u njemu rasla iz dana u dan te se počeo zanimati za zajednice u koje bi mogao doći u slučaju da se odluči na taj korak. Tako ga je traženje dovelo do nas na Dane otvorenih vrata klerikata na kojima sudjeluje više puta. Završivši ugostiteljsku školu za kuhara, konačno odlučuje poslati molbu i doći u samostan. Velika mu je želja da postane časni brat, često govori kako bi volio biti malen, ali sretan čovjek koji će služiti Bogu i Crkvi. Veoma je marljiv, ništa mu nije teško napraviti i svoje obveze izvršava s radošću. Na prvi je pogled tih i miran, dobra dušica, ali kada ga malo bolje upoznate, uvidite kako je društven i koliko zapravo može i voli pričati, što uopće nije nedostatak. I, konačno, da je netko iz kajkavskog govornog područja došao u klerikat pa mogu s vremena na vrijeme porazgovarati s njime "po domaći."

Nadam se da ste ovim prikazima uspjeli steći sliku o našim sjemeništarcima i postulantima.

Mladi, poletni, željni dokazivanja za Krista – to su naša nova subraća.

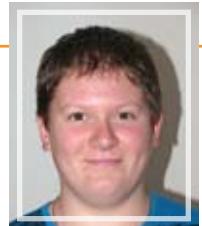
Klica je nikla, ali tu sve ne prestaje. Tek je sada ta klica potrebna obilja vode milosti Božje i pažnje braće kako bi se mogla pravilno razvijati. Ove mlađe duše treba pratiti stalnom molitvom da ustraju u svome zvanju.

Nadam se da ćemo svi zajedno, uz vašu potporu, uspješno koračati stazom ovoga života ususret Kristu. ■



PIŠE: SILVIJO TOPOLOVEC

“MAMA I TATA, HVALA VAM...”



RASTANAK OD OBITELJI

Jedan rujanski dan ove 2010. godine ostat će posebno zapisan u mom srcu. Bio je to lijep jesenski dan i prve zrake sunca padaše su kroz prozor na moje usnulo lice. Kroz vrata sobe čuo sam majčin glas: "Silvijo, ustani, treba ići na misu!". Još u polusnu sam promrmljao: "Evo, idem!". Spremivši se krenuo sam na misu.

Nakon mise sam se pozdravio sa svojim župnikom p. Martinom. Stigavši kući otrčao sam pozdraviti svoje prijatelje i prijateljice: Matiju, Maju, Ivonu, Luku, Tamaru, Matija V., Mihaela, Patrika, Ivicu, Ivanu i Lukasa. Svi oni imaju posebno mjesto u mom srcu. Svima im je bilo žao što ja odlazim, ali ja znam da će se uvijek sjećat svih trenutaka koje smo zajedno prošli.

Poslije prijatelja pozdravio sam se i sa svojim kumovima Ivicom i Maricom koji su me na krštenju držali i bili uz mene od mojih prvih koraka. Napisali su mi pismo koje sam odmah pročitao i zbog njihovih lijepih riječi zaplakao. Moji krizmani kumovi Franjo i Ana su mi poželjeli puno sreće i da se dobro postavim u tome

što sam odabrao. Hvala vam kumovi na svemu. Susjedi Željko i Verica su mi pak poželjeli sreću, da me tijekom mog školovanja prati zdravlje i da dobro učim.

Zatim sam posjetio svoga djeda Fabijana i baku Mariju, te djeda Stjepana i baku Ljubicu. Poručili su mi da će me u svemu podržati svojim molitvama. Moj brat Fabijan i sestra Lucija nisu razumjeli što se to točno događa, pa zato nisu niti plakali zbog mog odlaska.

Na kraju dana su me roditelji Stjepan i Božica s autom povezli u Zagreb. Roditelji su me od malih nogu učili kako se treba ponašati, a zajedno smo prebrodili mnoge dobre i teške trenutke u životu. Kad sam došao u sjemenište i ostavio stvari trebao sam se još samo s njima pozdraviti. I oni su bili tužni što ostajem podlaže od njih.

Ovdje sam spomenuo sve koje sam na dan odlaska u sjemenište susreo, a one koje nisam neka se ne naljute na mene. Na kraju želim još jednom reći: "Mama i tata, hvala vam što ste me poučavali u onome što je dobro." ■



PIŠE: LUKA JURIĆ

BOŽE HVALA TI ŠTO SI ME STVORIO TAKO ČUDESNO



NOŠEN MISLIMA

Usvojim mislima vrlo često neometan odlutam nekud daleko, visoko, tamu gdje je mirno. Odlutam iz ove jadne i surove stvarnosti koja ne zna za milost. Pobjegnem daleko, daleko do krajnjih visina, tamo iznad svega.

Netko me povode za ruku, te se tada osjećam kao malo dijete u naručju majke. Osjećaji me ponesu, ništa me ne muči, sve brige zabavim, a srce započne treperiti poput svijeće u hladnoj zimskoj noći.

Ja sam samo čovjek, jedno malo ljudsko biće, i na ovom sam svijetu poput samo jednog daha vjetra, poput samo jednog cvrkuta ptice ili pak poput samo jedne kapljice u velikom moru. No, vrijednost moga života veća je nego cijeli ocean i sva priroda koja me okružuje.

Izvucimo se malo iz naših sanjarenja i samo na trenutak pogledajmo koliku nam je lju-

bav Bog darovao. Istina je da na ovom velikom i lijepo svijetu mnoštvo ljudi još uvijek trpi i pati. Za razliku od njih mi imamo sve mogućnosti za živjeti u miru i sva su nam vrata otvorena. I nama su poznate riječi poput: glad, siromaštvo, bolest, krov nad glavom, odjeća i sl. Sve se to može izreći samo jednom riječju, a to je STVARNOST!.

Uzmimo za primjer afričku djecu koja imaju samo jedan obrok na dan, a vjerujte mi da taj obrok nije ni približno obilat kao naš. Oni za razliku od nas nemaju ništa, a bez obzira na tu razliku među nama, u Božjim smo očima svi jednaki.

Zato ti, Bože, zahvaljujem što si me stvorio tako čudesno i što od drugih mogu primati ljubav i dobrotu.

Hvala ti što imam sve potrebne uvjete za život i što mogu pomoći drugima da ih ostvare.



PIŠE: JURICA JURETA

DAR ŽIVOTA

VESELIMO MU SE



Svijet je nekada davno bio puno lijepi-
ši, a ljudi koji su ga čuvali i u njemu
živjeli znali su ga i cijeniti. Danas to
više nije tako, zapravo potpuno je
drugačije. Ironija je u tome što su
ljudi svega toga svjesni, ali ipak ustraju radeći
iste pogreške.

Danas svijet nije više lijep jer ga čine ljudi
koji ga zagađuju i time uništavaju vlastite ži-
vote, ali i živote drugih. Po takvom ponašanju
bi se dalo zaključiti, da im nije stalo do života
drugih.

Zaista, mogu reći da je život dar što nam ga
je Bog s neba darovao, a mi mu na tom daru tre-
bamо zahvaljivati. Ne mogu shvatiti zašto ljudi
ne uviđaju ljepotu i važnost tog Božjeg dara –
života.

Švaki čovjek svoj život kojeg živi kako zna
i može. Ja svojim životom nastojim živjeti pu-

nim plućima i svaki dan zahvaljujem Bogu na
tom daru. Mislim da će tako nakupiti mnogo li-
jepih uspomena kojih će se u budućnosti moći
prisjećati.

No, mnogi si mladi danas postavljaju pita-
nje: "Zašto baš Bogu biti zahvalan na životu?"
Ja im odgovaram, da mu trebamo biti zahvalni
jer nam je on omogućio ovakav život. Ima ih
mnogo koji ne mogu koristiti sve mogućnos-
ti koje im život donosi i mnoga djeca nemaju
samo lijepu uspomenu. Danas čujemo o mno-
gim nevoljama poput gladi, bolesti, bijede,
potresa, siromaštva i ratova, a nažalost ima ih sve
više i više. Zbog njih mnoga djeca imaju potpu-
no uništen život i kada odrastu siguran sam da
će od toga imati samo ružne uspomene.

Čovjek koji jednom iskusí ljepotu života
zauvijek će se sjećati kako je život lijep. Život je
dar s neba! Veselimo mu se!



PIŠE: PETAR KRAŠEK

‘OĆU BIT’ ŽUPNIK!

ODGOVOR PETOGODIŠNJAKA



Sigurno već duže vrijeme niste vidjeli ovakav naslov. Takav naslov pokazuje da će vam govoriti o svom duhovnom pozivu, o svojim razmišljanjima koja su me dovela do sjemeništa. Govorit će vam o tome što bih ja želio biti u svom životu.

Dakle, sve je počelo u mojoj petoj godini života, kada sam sjedio u kuhinji za stolom i crtao. Tada me moja majka upitala: "Kaj buš ti dok buš veliki?". Zamislio sam se i odgovorio: "Oću bit' župnik!", mada još tada nisam znao što znači biti svećenik. Kada sam tako odgovorio mislio sam na to kako svećenici puno putuju s mladima i kako im je lijepo u životu. Nisam još razmišljao o duhovnoj ljepoti svećeničkog poziva.

Dok sam tako razmišljao pred očima mi se pojavila slika plavog križića, plavog taua na lančiću i ta me slika poslije pratila u mojim razmišljanjima.

U početku sam htio biti biskupijski svećenik, ali u sedmom razredu sam se počeo dvoumiti između dijecezanskog svećenika i franjevca konventualca. Odluku sam donio ove godine kada sam u siječnju bio na duhovnim vježbama na Svetom Duhu u Zagrebu. Odlučio sam biti franjevac konventualac.

Kako će to biti? Hoću li ustrajati? To su postala moja učestala pitanja. Sada kada sam u sjemeništu mogu vam reći da mi sve ide dobro. Na početku sam se bojao hoće li se moj duhovni poziv s vremenom ugasiti. Kroz svetu misu i molitvu krunice moj se duhovni poziv još više rasplamsao. Jako sam sretan što je tako i molim se Bogu da ustrajem jer bez molitve i Boga ja sam ništa. Molitva je razgovor s Bogom i ako ne razgovaramo s Bogom onda se udaljavamo od njega što nije dobro.

Za svoju odluku da budem svećenik zahvaljujem Bogu, roditeljima i svim ljudima koji me podupiru molitvama, bez kojih se ne može. ■

Od sada pratite nas i na web adresi:

<http://bogoslovi.ofmconv.hr>



*"Idu dani i promiču doba,
i to je uvijek on, koji dotiče moje srce
pod imenom i likom mnogim,
i u mnogom zanosu radosti i tuge."*

(R. Tagor)

V MINORUM + X

ZAŠTO SI ME POGLEDAO?

Bilo je proljeće mojeg života.

Vrludao sam sunčanim poljima, cvjetnim livadama. Ometao sam vrijednog mrava, srđio marljivu pčelu. Sunce je prožimalo prirodu punu života, a pred mojim očima prolazio sam-ja. Ja advokat... Ja liječnik... Ja kapetan na komandnom mostu golemog broda...

More, širine, svijet... i ja. Ali jednoga dana prošao si Ti. Prošao a da mi nisi rekao ni rijeći. Samo si me pogledao. Od toga časa sve se u meni promjenilo, razvezalo, uzburkalo... Ne, ne! Zašto baš ja, zašto si pogledao baš mene? Pogledao, uznenemirio, razbio moje sanje i – otišao. I započela je borba sa sobom, s Tobom, s mislima, osjećajima, obitelji, svijetom... malo iza toga si se vratio, ali ne više sam. S Tobom je bio siromah iz Asiza čija mi je pojava ulijevala strah u kosti. Oba ste me gledala mirno i šutljivo, bez riječi. Šutljivo, a zavodljivo, bez riječi, a opet ste me zvali neizmjerno glasno.

I prelomilo se nešto u meni. Prosjalo je sunce u srcu, radost u duši.

Tada sam rekao: Da – i patnjama i strahu bio je kraj!

Kada sam priopćio odluku da idem za Tobom, majka je vrissnula, otac zaplakao.

Uhvatili su me brat i sestra da me zadrže. Mislili su jadni da su jači od Tvojog pogleda. A njemu se nije moglo oteti ni Petar ni Andrija ni Ivan ni Jakob.

Tvoj pogled je rastavio bezbroj majki od voljene djece. Otrgao je i mene.

I, hvala Ti do neba!
Danas shvaćam što znači
biti – samo Tvoj.

Špiro Marasović